

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Դարձեալ Արիւն Կը Յոսի

Հայրենիքի երկնակամարը կրկին ամպոտած է: Դարձեալ արիւն կը հոսի քաղաքամայր Երեւանի մէջ: Սահմանի վրայ թշնամին իր գործերը կուտակած հրճուանքով կը հետեւի մեր ներքին իրադարձութիւններուն, սպասելով պատեհ առիթին, որպէսզի փորձէ ռազմական գործողութիւններով հասնիլ իր նպատակին:

Այս ճակատագրական պահուն, երբ ազգի համախմբուածութիւնը հրամայական պահանջք է, ներքին տագնապները կը յաջորդեն զիրար ու յուսալքութիւնը կը մղէ ոմանց դիմելու ծայրայեղ քայլերու:

«Սասնայ Ծռեր» անուան տակ գործող զինուած խմբակի արարքը ու այդ ընթացքին զոհերու եւ վիրաւորներու առկայութիւնը, անընդունելի նկատելով հանդերձ, չենք կրնար չարձանագրել, որ քաղաքական տարակարծութիւնները զէնքի միջոցաւ լուծելու երեւոյթը նորութիւն չէ Հայաստանի համար: Այդ մշակոյթին սկիզբ դնողները եղան անոնք, որոնք պետական ահաբեկչութեան միջոցաւ հիմքը դրին այդ գործելաոճին: Հոկտեմբեր 27-ի եւ Մարտ 1-ի ոճրագործութիւնները տակաւին թարմ կը մնան մեր ժողովուրդի յիշողութեան մէջ, մանաւանդ որ, երկու պարագային ալ պատասխանատուները տակաւին կը մնան անպատիժ:

Գիտենք, որ իշխանութիւնները ունին բոլոր լծակները ճգնելու համար այս ապստամբութիւնը եւս: Սակայն, այդ պարագային իսկ, երկրի դիմագրաւած հարցերը լուծում պիտի չստանան ու մենք պիտի շարունակենք պտտուիլ Ուոյ շրջանակին մէջ, առաջնորդուելով մէկ տագնապէն միւսը:

Ինչպիսի եզրայանգում որ ալ ունենայ այս ճգնաժամը, հետեւանքներուն համար պատասխանատու են այսօրուայ իշխանութիւնները, որոնք կամայ թէ ակամայ, անցնող քսան տարիներու ընթացքին ծախողեցան իրագործել իրենց գլխաւոր առաքելութիւնը, որ կը կայանար ժողովուրդին ծառայելու մէջ, ապահովելով անոր բարեկեցիկ ու արժանապատիւ կեանք, տնտեսական հաւասար պայմաններ, արդարադատութիւն, կոռուպցիայէ զերծ պետական համակարգ, Հայրենիքի սահմաններու պաշտպանութիւն, իսկ, ամենէն կարելորդ՝ քուէտուփի միջոցաւ իշխանափոխութեան հասնելու կարելիութիւն: Յատկապէս այս վերջինի բացակայութիւնը, կը մղեն ոմանց դիմելու ճարահատ քայլերու:

Խիստ մտահոգութեամբ հետեւելով իրադարձութիւններուն, կը յուսանք, որ ողջամտութիւնը կը տիրապետէ բոլորի մօտ ու տագնապի լուծումը կ'ապահովուի նուազագոյն ցնցումներով:

«ՄԱՍԻՍ»

Ոստիկանութեան Կեդրոնի Գրաւումէն Ետք Երեւանի Մէջ Կը Տիրէ Լարուած Վիճակ

Թերթը մամուլի յանձնելու պահուն Երեւանի Խորենացի փողոցին վրայ կը տիրէր լարուած վիճակ, ուր ոստիկաններու եւ ցուցարարներու միջեւ քաշքշուքներ կ'ընթանային: Կը լսուէին նաեւ կրակոցներ, սակայն զոհերու մասին խօսք չկար:

Կիրակի, Յուլիս 17-ին Երեւանի Խորենացի փողոցին վրայ գտնուող ոստիկանութեան պարեկապահակային ծարայութեան (ՊՊԾ) գունդի կեդրոնը գրաւուած էր «Սասնայ Ծռեր» զինուած խմբակի անդամներուն կողմէ, որոնք կը պահանջէին Ժիրայր Սեֆիրեանի ազատ արձակումը եւ նախագահ Սերժ Սարգսեանի հրաժարականը: Չինեալները որպէս պատանդ կը պահէին խումբ մը ոստիկաններ՝ ներառեալ ոստիկանապետի տեղակալը ու Երեւանի փոխ ոստիկանապետը:

Ոստիկանութեան կեդրոնը ներխուժելու պահուն զոհուած էր գունդի փոխհրամանատար Արթուր Վանոյեանը: Վիրաւորներու մէջ էին նաեւ չորս ոստիկաններ՝ զնդապետ Արամ Յովհաննիսեանը, փոխզնդապետ Հրաչ Խոստեղեանը, ենթասպայ Գագիկ Մկրտչեանը, նկարահանող Ռոբերթ Հայրապետեանը, նաեւ յարձակումին մասնակցող թաթուլ Թամրազեանը, որու վիճակը ծանր է եւ կը գտնուի

Ոստիկանութեան կեդրոնը գրաւած «Սասնայ Ծռեր» խումբի զինեալ անդամները Խորենացի փողոցին վրայ

Երեւանի հիւանդանոցներէն մէկուն վերակենդանացման բաժանմունքը:

Յուլիս 19-ի երեկոյեան հաղորդուող տեղեկութիւններու համաձայն, ոստիկանները մի քանի շաբթով եւ բեռնատարներով փակած էին դէպի գրաւման մէջ գտնուող ոստիկանութեան կեդրոնի ճանապարհը: Սակայն, ցուցարարներուն հետ զրուցելով, Հայաստանի փոխոստիկանապետ Սամ-

ուէլ Յովհաննիսեան հանդարտութեան կոչ կ'ընէր, վստահեցնելով, որ որեւէ յարձակում տեղի չէ ունեցած:

«Սասնայ Ծռեր» խումբի անդամներուն, Ժիրայր Սեֆիրեանի եւ ոստիկանութեան միջեւ միջնորդի դեր ստանձնած «Հիմնադիր Նախախորհրդարան» կազմակերպութեան անդամ Ալեք Ենի-

Շար.ը էջ 5

Ս. Սարգսեան Հողերու Զիջումի Մասին Հարցուցած Է Ղարաբաղցիներու Կարծիքը

Ղարաբաղ կատարած աշխատանքային այցի ընթացքին, Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեան փակ հանդիպում ունեցած է Ղարաբաղեան շարժման ներկայացուցիչներուն հետ, որու ընթացքին, ըստ մասնակիցներու, տարածքներու զիջման մասին կարծիք հարցուցած է:

Հանդիպման մասնակցած է նաեւ Ղարաբաղի նախագահ Բակօ Սահակեանը:

Ղարաբաղեան շարժման ներկայացուցիչ Ռազմիկ Պետրոսեանի համաձայն՝ թէեւ Սերժ Սարգսեան ըսած է, որ հայկական կողմին Ղարաբաղի յարակից տարածքները զիջելու առաջարկ չէ կատարուած, բայց հետաքրքրուած է այս հարցով իրենց դիրքորոշմամբ:

«Ամէն մէկին կարծիքը հարցրէք. 90 տոկոսը սասցին՝ մենք դէմ ենք զիջումներին», - «Ազատութիւն» ռատիոկայանին պատմած է Պետրոսեան:

88-ի Ղարաբաղեան շարժման պնդած է, որ տակաւին այն տարիներուն որոշուած էր, որ տարածք կը զիջինք միայն անկախութեան դիմաց: Այժմ, իր տպաւորութեամբ, հայկական կողմին միակողմանի զիջում կ'առաջարկուի եւ իրենք այդ չեն ընդունիր: Ազատամար-

տիկ կարծիքով, Հայկական կողմին կը ճնշեն, թէեւ Սերժ Սարգսեան հանդիպման ընթացքին ըսած է, որ նման բան չկայ եւ ինք Ղարաբաղի անկախութեան ճանաչման ուղղութեամբ կ'աշխատի:

Հանդիպման մէկ այլ մասնակից, նոյնպէս Ղարաբաղեան շարժման ակտիւ անդամ Համլետ Գրիգորեան «Ազատութեան» ըսած է, որ հանդիպման եզրակացութիւնը եղած է այն, որ տարածքներու զիջման թեման դուրսէն եկած է եւ խաչծ է:

«Մենք հող յանձնելու նպատակ չունենք, այդպէս էլ սասցինք: Չեն առարկել՝ ո՛չ Հայաստանի նախագահը, ո՛չ Ղարաբաղի նախագահը, ո՛չ հին նախագահը՝ Արկարի Ղուկասեանը: Ինձ թուաց, որ թէկուզ իրենք այդպէս մանրամասն չեն արտայայտուել, թուաց, թէ բոլորս էլ նոյն կարծիքի ենք», - աւելցուցած է Գրիգորեանը:

Տարածք զիջիլը, Ղարաբաղեան շարժման անդամի խօսքով, զարաբաղցիներու համար հայաթափում կը նշանակէ, ինչ որ անընդունելի է:

Հանդիպման ընթացքին, ըստ Գրիգորեանի, տարածքներու զիջ-

Շար.ը էջ 4

«Կուտակուած Խնդիրների` Ձեռքով Լուծման Փորձը Տանում Է Միայն Փակուղի».- ՍԴՀԿ

«Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութիւնն իր խոր անհանգստութիւնն է յայտնում Երեւանում տեղի ունեցող դէպքերի հետ կապուած:

«ՍԴՀԿ-ն վստահ է, որ երկրում կուտակուած խնդիրների՝ զէնքով լուծման փորձը տանում է միայն փակուղի՝ էլ աւելի խորացնելով եւ անելանելի դարձնելով ստեղծուած իրավիճակը: Հնչակեան կուսակցութիւնը խորապէս սգում է երէկ զոհուած հայ սպայի մահն ու նոր զոհերից խուսափելու համար յորդորում թէ՛ իշխանութիւններին եւ թէ՛ ոստիկանական զնդի տարածքը զէնքով գրաւածներին՝ հարցը լուծել բացառապէս խաղաղ ճանապարհով եւ թոյլ չտալ նոր արիւնահեղութիւն:

«Հայաստանը մէկ անգամ ապրել է զինուած յեղաշրջման փորձ, որից 17 տարի յետոյ դեռ կրում ենք այդ օրերին եղած սահմուկեցուցիչ յանցագործութեան հետեւանքները»:

ՍԴՀԿ
Հայաստանի վարչութիւն

ՎԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Ինչ է Կատարում Իշխանութեան Ներսում

ՅԱԿՈԲ ԲԱՂԱԼԵԱՆ

Հայաստանի հասարակութիւնը տագնապով սպասում ու կլանում է տեղեկութիւնները գիտուած ապստամբութեան դէպքի վայրից՝ Երեւանի ՊՊԾ գնդից, որը Յուլիսի 17-ի լուսադեմին գրոհով վերցրել են Հիմնադիր Խորհրդարանի մի շարք անդամներ: Բոլորն ուզում են տեղեկանալ ընդհանուր առմամբ, թէ ինչ է տեղի ունենում դէպքի վայրում:

Միաժամանակ, թերեւս շատ կարեւոր է նաեւ այն, թէ ինչ է տեղի ունենում այժմ իշխանութեան ներսում: Ընդ որում, ոչ միայն գուտ սուբյեկտային վարքագծի տեսանկյունից, թէ իշխանութեան որ թեւն ինչով է գրադուած, ինչ է մտածում միւսի մասին, արդեօք իշխանութեան ներսում այժմ առկայ է տեղի ունեցածի համար մեղաւոր կամ պատասխանատու փնտնելու իրողութիւն, թէ՞ դա թողնում են հանգուցալուծումից յետոյ, երբ կը չենգործարարուի ինդիքները:

Խոշոր հաշուով, իշխանութեան ներսում առկայ իրավիճակով է թերեւս պայմանաւորուելու իրադարձութիւնների յետագայ զարգացումը, քանի որ հասարակական դաշտում իրավիճակը կարծես թէ գտնուում է աւանդականի շրջանակում, եւ առկայ են բազմաթիւ շերտաւորումներ եւ «հերոսներ» ու «դաւաճաններ» աւանդական

փնտնուող, որը 20 տարի չի յանգեցրել եւ անկասկած առնուածն այդքան էլ չի հանգեցնի հասարակութեան առաւել բարձր ՕԳԳ-ի:

Հայաստանի քաղաքական դաշտում տեղի է ունեցել աննախադէպ իրադարձութիւն: Ներկայում շատ են համեմատութիւնները Մարտի 1-ի, Հոկտեմբերի 27-ի հետ: Դրանք համարժէք են լոկայնաքանով, որ ցնցում են պետութեան ներքին վիճակի համար եւ վտանգի տակ են դնում մարդկային կեանքեր: Երեւոյթի բովանդակութեան տեսանկյունից, Յուլիսի 17-ին տեղի ունեցածը լիովին տարբեր է: Եւ համեմատութիւններն այստեղ ընդամենը գիտակցութեան ինքնահոս գրաւորումներ են, որով կլանուած է հանրութեան զգալի մասը:

Յուլիսի 17-ին Հայաստանում ստեղծուել է լիովին նոր իրավիճակ, ընդ որում անկախ գիտուած ապստամբութեան վերջնարդիւնքից:

Աւելորդ է ասել, որ այդ վերջնարդիւնքում մարդկային որեւէ նոր գոհի առկայութիւնը դատապարտելի է խստագոյնս: Դա մի հարց է, որը թերեւս չի կարող լինել քննարկման առարկայ, եւ բոլոր կողմերը, որ ներգրաւուած են իրադարձութիւնները զարգացման մէջ, պարտաւոր են չանել քայլեր, որոնք կը վտանգեն մարդկային կեանքեր:

Միւս կողմից, այդ կողերը որքան կարեւոր են, միեւնոյն է արդէն կայ գոհ, ինչը հասկանալի է հետագայում խաղաղ հանգուցալուծման ճկունութեան հնարաւորութիւնը, առաւել եւս, որ թէեւ սոցցանցերում, բայց արդէն իսկ հնչել են վրէժխնդրութեան ազդակներ:

Դրան գուգահեռ, ակնյայտ է նաեւ, որ Հայաստանի հանրային դաշտում գործնականում չկան ձեւաւորուած հեղինակութեան բեւեռներ, որոնք կարող են իրենց ուժով քաշել իրավիճակը փակուղուց: Միաժամանակ, չկան նաեւ ձեւաւորուած «ուղեղային կենտրոններ», որոնք կը կարողանան չուշել հանրային արձագանքի պրագմատիկ, իրատեսական զարգացումներ:

Անվերջ պնդումները, թէ իրավիճակի համար պատասխանատու է իշխանութիւնը կամ անձամբ Սերժ Սարգսեանը, իր վարած քաղաքականութեամբ, կառավարման որակով, եւ այլն, որքան էլ արդարացի են, այդուհանդերձ ի վիճակի չեն դառնալ ստեղծուած աննախադէպ իրադարձութեան համարժէք, բաւարար արձագանք: Դրանք աւելի շուտ համահասարակական փակուղու գրաւորում են: Վերջին հաշուով, հենց այդ փակուղին է նաեւ յուսահատ ու ծայրայեղ քայլերի «խթանիչ»: Դա Հայաստանում իշխող համակարգի դէմ

պայքարի, համակարգի լիարժէք արտորոշման եւ դրա դէմ հանրային պայքարի մեթոդաբանական ճգնաժամի վկայութիւն է:

Քանի դեռ հանրութիւնն ինքը գտնուում է ճգնաժամի մէջ, նա անկարող է լինելու իշխող համակարգը մղել ճգնաժամի:

Այդ իմաստով, ներկայում առանցքային հարցը դարձել է հենց այդ՝ Հիմնադրանքի քայլը իշխանական համակարգը մղել է ճգնաժամի, թէ ոչ: Պատահական չէ, որ հենց դա էր իշխանութեան առաջին արձագանքը՝ ցոյց տալ, որ չկայ որեւէ ճգնաժամ, եւ իշխանութիւնը դուրս չի եկել իր ամէնօրեայ գործունէութեան ռեժիմից: Այդպէս է դա իրականում, թէ ոչ, անցնող 24 ժամերով զնահատելը բարդ է:

Իշխանութեան համար ռիսկը ժամանակն է, թէ հոգեբանական ինչ գործընթացներ են տեղի ունենալու ներսում, եթէ շարունակուի «պաշարման» գործընթացը:

Ներկայում, իրադարձութիւնների զարգացման հեռանկարը պայմանաւորուած է իշխանութեան ներսում տեղի ունեցող գործընթացով: Այդ իմաստով, իրավիճակը իշխանութեան ներսում իհարկէ սկզբունքորէն տարբեր է, քան 2008-ին: Միեւնոյն ժամանակ, կայ բոլոր ժամանակների համար առանցքային գործօն՝ Հայաստանի իշխող համակարգը սուբյեկտային առումով լինելով բազմաբեւեռ, այդուհանդերձ միատարր է տնտեսական կամ կապիտալի հիմքի տեսանկյունից եւ կառուցուած է հանրային բարիքի իւրացման սկզբունքի վրայ: Դա է համակարգի մոտիւլացիան, որը բացառում է «փոխգիշուումը» հանրութեան հետ:

Արդեօք իշխանութեան ներսում այժմ տեղի ունենում են մոտիւլացիոն փոփոխութիւններ:

«ԼՐԱԳԻՐ»

Անդունդ Գլորուող Պետութիւն

ԹԱՍՄԱՐ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

«Հիմնադիր խորհրդարանը» գիտուած ապստամբութեան միջոցով Երեւանում գրաւել է ոստիկանական շէնք, որտեղ պահուած են պատանդներ: Նրանք պահանջում են ազատ արձակել շուրջ մէկ ամիս անազատութեան մէջ գտնուող Շուշիի առանձնակի գումարտակի հրամանատար Ժիրայր Սեֆիրեանին, ինչպէս նաեւ Սերժ Սարգսեանի հրաժարականը: Ինչպէս յայտնի է, գոհուել է մէկ ոստիկան, կան վիրաւորներ:

Այժմ, կարծես, նեարդերի պայքար է ընթանում: Իշխանութիւնը կտրուկ քայլերի չի դիմում, յայտարարում է, որ ցանկանում են բանակցութիւնների միջոցով խնդիրը հանգուցալուծել:

Ինչու՞ տեղի ունեցաւ նման բան Հայաստանում: Այս հարցի պատասխանը ոչ միայն պէտք է փորձեն գտնել քաղաքացիները, այլ՝ նախ եւ առաջ իշխանութիւնները:

Ինչու՞ է քաղաքական մի փոքրիկ խմբաւորման համար իշխանութեան դէմ պայքարելու միակ միջոցը մնացել է՝ գիտուած ապստամբութիւնը, արիւնով ու բռնութեամբ շանտաժ անելը:

Ինչու՞ Հայաստանում բոլոր ճակատագրական սխալներից յետոյ իշխանութիւնները դասեր չեն քաղում: Խնդիրը շատ աւելի գլոպալ է, միայն հարցը «Հիմնադիր խորհրդարան», Ժիրայր Սեֆիրեան եւ իշխանութիւն հարթութիւնում չէ:

Հայաստանում խորացած խնդիրները լուծում չեն ստանում: Այսօր, երբ գիտուած ապստամբները շարունակում են գրաւուած պահել պետական կառուց, բերման էին ենթարկուած մարդիկ, որոնք թէեւ ունեն ընդդիմադիր հայ-

եացքներ, բայց որեւէ առնչութիւն չունեն Երեւանում տեղի ունեցած իրադարձութիւնների հետ: Այդ մարդկանց, առանց որեւէ հիմնաւորման հրաւիրում են ոստիկանութեան բաժիններ: Ինչու՞ է իշխանութիւնը որոշակի պահից սկսում անել ոչ աղեկատ քայլեր ու ցոյց տալ իր անանկութիւնը:

Հայաստանն այսօր, իսկապէս, բաւական բարդ իրավիճակում է յայտնուել: Ղարաբաղեան հարցում Հայաստանի նկատմամբ ճնշումներ են իրականացուած՝ տարածքների յանձնման պահանջով:

Իշխանութիւնը Ապրիլի քառօրեայ պատերազմից յետոյ մատր-մատին չտուեց՝ Հայաստանի դիրքերն ամրապնդելու ուղղութեամբ, հասարակութեանը համախմբելու, հայկական կողմի պահանջները լսելի դարձնելու, Ալիեւի սանձազերծած պատերազմը միջազգային հանրութեանը որպէս յանցագործութիւն ներկայացնելու ուղղութեամբ:

Ստացուած է՝ դրսում Հայաստանի իշխանութեանը ճնշում են, ներսում քաղաքական մի փոքրիկ խմբակ որոշում է գիտուած ապստամբութիւն իրականացնել: Սա խոշոր հաշուով, պետականութեան դէմ աւելի մեծ հարուած է, քան թշնամու կողմից մի քանի պատերազմների սանձազերծումը:

Ինչ վերաբերում է «Հիմնադիր խորհրդարանի» գործողութիւններին, ապա ամիսներ շարու-

նակ այս խումբն ապացուցել է, որ անգամ 500 կողմնակից չունի, նրանց կազմակերպած հանրահաւաքների մասնակցում էին 50-100 մարդ, որոնցից երկու տասնակը լրագրողներ էին:

Ակնյայտ է, որ «Հիմնադիր խորհրդարանը» դիմում է ծայրայեղ միջոցների՝ առաւելապէս իր քաղաքական շահն ունենալով, եւ նրանց յայտարարութիւնները, թէ դա անում են՝ «ազգի համար» բաւական աբսուրդային են: Դեռ պէտք է փորձել հասկանալ՝ նրանք ո՞ւմ նկատի ունեն: Հասարակական աջակցութիւն չունեցող քաղաքական ուժը՝ չի կարող ակնկալել ժողովրդի աջակցութիւն, եթէ չունի այդ աջակցութիւնը առօրեայում: Իսկ նման դէպքում սեփական նախաձեռնութեամբ գիտուած գործողութիւնները ներկայացնելը որպէս «ազգի փրկութեան» ազգանուէր գործ՝ այնքան էլ յուսադրող չի թւում:

Իրականում, Հայաստանը յայտնուել է պետականութեան կորստի՝ անդունդ գլորուող մի շրջանակի մէջ: Չի երեւում քաղաքական կամք իշխանութեան կողմից՝ Հայաստանը դէպի զարգացում տանելու ուղղութեամբ:

Չկայ տեսլական, ծրագիր, նպատակ, երազանք... Կայ միայն ճահճում հարստացող իշխանութիւն ու յուսահատ հասարակութիւն: Ուրիշ ոչինչ:

«ՀԱՅԵԼԻ»

2եր Ծանուցումները Վստահեցեք «Մասիս» Շաբաթաթերթին T: (626) 797-7680 massis2@earthlink.net

Մասիս Շաբաթաթերթ ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝ ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԴՆՁԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ ՎԱՅԵԱԶԱՊԱՅԵԱՆ MASSIS Weekly Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA 1060 N. Allen Ave. Pasadena, CA 91104 Phone: (626) 797-7680 Fax: (626) 797-6863 E-Mail: massis2@earthlink.net http://www.massisweekly.com (USPS 667-310) (ISSN 0744-334X) Published Weekly Except Two Weeks in August ANNUAL SUBSCRIPTION RATES: USA \$50.00, \$100.00 (First Class) Canada \$125.00 (Air Mail) Overseas \$250.00 (Air Mail). All payments must be made in US funds & Drawn on US banks. Periodicals Postage Paid at Pasadena CA. Please Send Address Change To MASSIS WEEKLY

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Արթուր Սաքունցը Եւ Խմբի Անդամներին Եւ Ոստիկաններին Համարում Է Ձոռ

Իրաւապաշտպան Արթուր Սաքունցը էրեքուկու ՊՊԾ շենքը գրաւուած «Սասնա ծռեր» խմբի անդամներին եւ ոստիկաններին համարում է գոհեր:

«Ձոռ այն իրավիճակի, որն իշխանութիւնը ձեւաւորել է իր ոչ պատասխանատու քաղաքականութեան հետեւանքով: Սա նմանեցնում էմ ՔԿՀ-ում գտնուող անձի եւ հիմնարկի աշխատակիցների միջեւ յարաբերութիւններին, որ անձին այլ ելք չի մնում, քան ինքնավնասում կամ ուեթիմի խախտում կատարելը»:

«Ձինուած յարձակում Երեւանում. զարգացումներ եւ հետեւանքներ» թեմայով քննարկման մասնակիցները անընդունելի են համարում զէնքի կիրառմամբ խնդիրներ լուծումը:

«Անօրինական մեթոտներով օրինական երկիր չեն կառուցում եւ խնդրի հետ կապուած բոլոր հարցերը պէտք է վերադառնան օրինական դաշտ», - ասում է ԱԺ պատգամաւոր Թեւան Պօղոսեանը:

Իսկ իրաւապաշտպան Վարդան Յարութիւնեանն էլ աւելացնում է, որ անկախ իշխանութիւնների որակից, քաղաքական գործիչը չպէտք է դիմի զէնքի:

ՊՊԾ շենքը գրաւած խումբը պահանջում է Սերժ Սարգսեանի հրաժարականը եւ Ժիրայր Սեֆիրեանի ազատ արձակումը:

«Ենթադրենք Սեֆիրեանին ազատ արձակեցին, յետոյ ինչ է լինելու: Ազատ կ'արձակեն պատանդներին, նորից կը բռնեն Սեֆիրեանին: Բան չունենալով ասելու՝ 2 անձի հետ կապուած խնդիրներ են առաջ քաշում», - նշում է քաղաքագէտ Աղասի Ենոքեանը:

100-ամեակն առանց ուեթիմի առաջնորդ Ժիրայր Սեֆիրեանը յայտարարել է, որ պատրաստ է հանդիպել Սերժ Սարգսեանի հետ՝ իրավիճակին լուծում գտնելու նպատակով: «Եւ Ժիրայր Սեֆիրեանի հետ պէտք է հանդիպի եւ վարու-

Իրաւապաշտպան Արթուր Սաքունց

Ժան Աւետիսեանի եւ միւսների հետ, միայն արիւն չթափուի, ամէն ինչի պէտք է զնայ», - նման տեսակէտ յայտնեց իրաւապաշտպան Աւետիք Իշխանեանը:

Իրաւապաշտպաններն անդրադառնում են հարիւրաւոր քաղաքացիներին եւ ակտիւիստներին բերման ենթարկելու փաստին:

«Մարդիկ կան, ովքեր 14 ժամ գտնուել են անազատութեան մէջ, ուղղակի, առանց որեւէ դրդապատճառի, արդարացուած որեւէ հիմքի՝ ենթարկուել են բռնութիւններին», - ասզանգում է «Իրաւունքի գերակայութիւն» ՀԿ-ի ներկայացուցիչ Արտակ Զեյնալեանը:

Իսկ իրաւապաշտպան Արթուր Սաքունցն էլ հարց է բարձրացնում.

«Ի՞նչ է նշանակում ՀՀ քաղաքացիներին տանել ոստիկանութեան ներքին գործերի գործաս, չկայ այդպիսի բան: Հասկացանք, ոստիկանութեան բաժին, ներքին գործերի գործասը՝ դա ծառայութեան վայր է, ոչ թէ քաղաքացիական անձանց պահելու վայր, դա մէկ էլ եղել է Պինդեոսի ժամանակ, Ձիլիի ժամանակ, երբ ստադիոնում էին հաւքում»:

Առ այս պահը յայտնի չէ, թէ կոնկրետ ի՞նչ հիմքով են այդ քաղաքացիները բերման ենթարկուել:

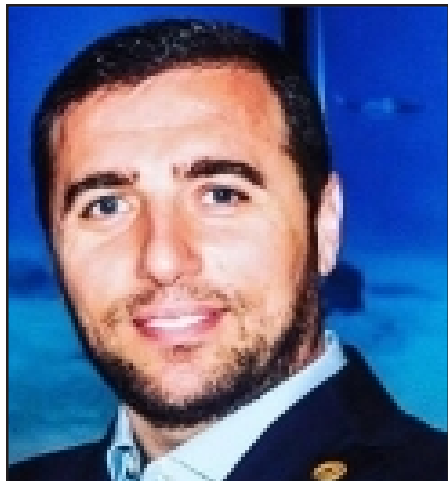
Իսպանիայի Փողերի Լուսցման Համար Ձերբակալուած Հայը Սերտ Կապեր Ունի Հայաստանեան «Էլիտայի» Հետ

«Հայկական ժամանակ» թերթը գրում է. «Յայտնի դարձաւ, որ իսպանիայում փողերի լուսցման կասկածանքով ձերբակալուել է հայ գործարար Արման Մայիլեանը: Վերջինս ոչ միայն ազգութեամբ է հայ, այլ ըստ էութեան հայաստանցի է՝ ծնունդով աշտարակցի:

Հայաստանի լայն հանրութեանը թերեւս անծանօթ այս գործարարը շատ սերտ կապերի մէջ է գործող իշխանութեան բարձրաստիճան ներկայացուցիչների հետ:

Յատկապէս սերտ են նրա կապերը ՀՀ վարչապետ Յովիկ Աբրահամեանի ընտանիքի հետ: Ըստ մեր տեղեկութիւնների՝ վարչապետի որդին՝ Արգամ Աբրահամեանը Արման Մայիլեանի երեխայի կնուէրի քաւորն է: Արգամն ու Արմանը հանդիպում են բաւականին յաճախ, թէ՛ Բարսելոնայում, եւ թէ՛ Երեւանում:

Բայց գործարարի կապերը հայաստանի «Էլիտայի» հետ չեն աւարտուում քաւոր-սանիւկութեամբ: Եթէ որեւէ պաշտօնեայ ցանկանում է անշարժ գույք ձեռք բերել իսպանիայում, ապա դրա հետ կապ-

Իսպանիայում ձերբակալուելիս գործարար Արման Մայիլեան

ուած հոգսերը իր վրայ է վերցնում հենց Արման Մայիլեանը:

Մեր տեղեկութիւններով՝ նա արդէն հասցրել է մեր բազմաթիւ «երեւելիներին» տներին ու բնակարաններին տէր դարձնել իսպանիայում:

Մայիլեանի ֆէյսբուքեան էջի պատին նրա լուսանկարն է, որտեղ, սակայն, նրա դէմքը չի երեւում, փոխարէնը ընդգծուած երեւում է ՀՀԿ-ի կրծքանշանը»:

Արամ Մանուկեան. «Ֆինանսական Խնդիր Այլեւս Չկայ

«Ֆինանսական խնդիր չկայ, եւ իրենք [իշխանութիւնները] պէտք է այս պահին կայացնեն ոչ թէ ֆինանսական, այլ քաղաքական վճիռ: Եւ քաղաքական վճիռը կարող է լինել շատ բախտորոշ», - «Ազատութեան» հետ զրոյցում կարծիք յայտնեց ԱԺ պատգամաւոր Արամ Մանուկեանը: - «Մենք կը տուժենք՝ ընտրութիւնները կը լինեն վատը, եթէ չի լինում օրէնքը, բայց իրենք կը տուժեն եւ կ'ունենան շատ լուրջ պրոբլեմներ միջազգային կառույցների հետ, որոնք յոյս են կապել, որոնք որպէս առաջընթաց ձեւակերպել են, որ ընդդիմութեան, քաղաքացիական հասարակութեան եւ իշխանութեան համատեղ ստորագրուած փաստաթուղթը դա յաջողութիւն է»:

Եթէ Ընտրական օրէնսգրքի շուրջ ընդդիմութեան, իշխանութեան եւ քաղաքացիական հասարակութեան ներկայացուցիչների միջեւ 4+4+4 ձեւաչափով ընթացած բանակցութիւնների արդիւնքում ձեռք բերուած պայմանաւորուածութիւնները կեանքի կոչուեն, յաջորդ ընտրութիւնները բոլոր տեղամասերում կը տեսանկարա-

ԱԺ պատգամաւոր Արամ Մանուկեան

հանուեն, կը կիրառուեն ընտրողների մատնահետքերը ստուգող սարքեր, ընտրութիւնը կ'անցկացուի միայն նոյնականացման քարտերով:

Փոփոխութիւնները կատարելու համար վերջնաժամկէտ է սահմանուել Սեպտեմբերի 1-ը: Արամ Մանուկեանը մտավախութիւն ունի, որ կառավարութիւնը փորձում է ձախողել գործընթացը եւ չկատարել ընդդիմադիրների հետ կնքուած համաձայնագրով ստանձնած պարտաւորութիւնները:

«Յափշտակուած Գումարները Հնարաւոր Է Նախատեսուած Են Եղել Ատոմակայանի Անվտանգութեան Համար

Ատոմակայանում յափշտակուած գրեթէ 800 միլիոն դրամը հնարաւոր է նախատեսուած է եղել կայանի անվտանգութեան ապահովման համար՝ «Ազատութեան» հետ զրոյցում, ասաց «Թրանսփարենսի ինթերնէյշնըլ» հակակոռուպցիոն կենտրոնի փորձագէտ Արտակ Մանուկեանը:

«Ակնյայտ է, որ նման կարգի, նման գումարի չարաչառումներ, կարելի է բաւականին մեծ հաւնականութեամբ պնդել, որ դա իրականացուել է անվտանգութեան հետ կապուած շինարարական աշխատանքների ծախսերում», - նշեց Մանուկեանը:

Փորձագէտ մանրամասնեց՝ իր հետեւութեան համար հիմք է հանդիսացել Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան հաղորդագրութիւնը:

Տարածուած ԱԱԾ հաղորդագրութեան համաձայն, ծառայութեան քննչական վարչութիւնում աւարտուել է Հայկական ԱԿԿ-ում չարաչառումների առթիւ յարուցուած քրէական գործի նախաքննութիւնը: Պարզուել է, որ ատոմակայանի նախկին ղեկավարները՝ գլխաւոր տնօրէն Գ. Մարկոսեանը, նոյն ընկերութեան կոմերցիոն տնօրէն Ռ. Մովսէսեանը, ֆինանսների եւ

էկոնոմիկայի գծով գլխաւոր տնօրէնի տեղակալ Մ. Մովսիսեանը, վերանորոգման, նախապատրաստման եւ կարգաւորման բաժնի պետ, գնումների գործընթացի պատասխանատու ստորաբաժանման ղեկավար է. Ղազարեանը, ստեղծելով կազմակերպուած յանցաւոր խումբ եւ օգտագործելով իրենց պաշտօնեական դիրքը, կատարել են առանձնապէս խոշոր չափերով յափշտակութիւն՝ պետութեանը պատճառելով 783.5 միլիոն դրամի վնաս, յանցագործութիւնը բացայտուել է եւ վնասն ամբողջութեամբ յատուցուել է: Քրէական գործը դատարանում է:

Թէ ինչ կարգաւորման են ատոմակայանի նախկին բարձրաստիճան պաշտօնեաները, արդեօք նրանք անազատութեան մէջ են եւ ի՞նչ մեղադրանք է նրանց ներկայացուել, ԱԱԾ-ից դեռ պատասխան չունենք:

Արտակ Մանուկեանի խօսքով, տեղի ունեցածը վկայում է որ պետական կարեւորագոյն ձեռնարկութիւններից մէկում չի գործել ներքին վերահսկողութեան մեխանիզմը, բացի այդ՝ իրենց վերահսկողական աշխատանքներում թերացել են համապատասխան պետական ատեանները:

«Անյարմար Է, Որ Հայաստանը 200 Մլն Դոլար Չունի, Որ Ձեռք Առնի» Իշխանեան

Հայաստանում պէտք է «թասիբի բեւեռ» ստեղծուի, որը կը կարողանայ փոխել վիճակը: Այս մասին, Արցախում կազմակերպուած քննարկման ժամանակ նշել է Հայաստանի հելսինկեան կոմիտէի նախագահ Աւետիք Իշխանեանը:

«Այսօր դանդաղ շտապելու ժամանակը չի, շտապելու ժամանակն է, ու էլի ցաւօք, գոյատեւման խնդիրը դրուում է հերոսութեան վրայ: Պետութիւնը չպէտք է հերոսութեան վրայ դրուած լինի», - ասաց նա:

Անդրադառնալով հարցին, թէ ինչպէս կարելի է դուրս գալ այդ վիճակից, երբ բանակցութիւններում քննարկուում է տարածքների վերադարձի հարցը, Իշխանեանն ասաց. «Հայաստանում պէտք է ունեւարտ կատարուեն, իշխանութիւնները հրաժարական տային, թէկուզ ինչ-որ մէկի հետ պայմանաւորուելով, բայց դա չեն անելու: Երկրի ուեթեղացման հիմքը տնտեսական զարգացումն է: Անյարմար է, որ Հայաստանը 200 մլն դոլար չունի, որ զէնք առնի, վարկով է առնում»:

ԼՈՒՐԵՐ

Արցախում Զորավարժութիւններ են

Զորավարժութիւններուն հսկող Պաշտպանութեան Բանակի սպաները

Արցախի գինուած ուժերուն Յուլիսի 18-ից մեկնարկել են բազմաստիճան շտաբային գորավարժութիւններ, որին մասնակցում են ՊԲ վարչութիւնը, միաւորումներ, գործառնի եւ գումարտակների հրամանատարական կազմը, շտաբները, ղեկավարման եւ ապահովման մարմինները:

Զորավարժութեան նպատակն է կատարելագործել գինուած ուժերի ղեկավարման համակարգը, հրամանատարների ու շտաբների գործնական ունակութիւնները, դրանց պատրաստութեան եւ փոխգործակցութեան մակարդակը, ինչ-

պէս նաեւ բարձրացնել բոլոր օղակի ղեկավարման մարմինների մարտավարամասնագիտական կարողութիւններն ու բարոյահոգեբանական յատկանիշները, ներգրաւուած սպայակազմի՝ իրադրութեան գնահատման եւ որոշումներ ընդունելու ունակութիւնները, դաշտային վարժուածութեան մակարդակը:

Զորախաղերի շրջանակում իրականացուած է մասնակից գործառնի կցագրուած սպայակազմի մասնակի լրահամալրում, անց են կացուած մարզումներ, ստուգում մարտական ուժի մոլ աշխատելու ունակութիւնները:

ԼՂ քաղաքական Գործիչները Տարածքներ Յանձնելուն Կտրականապէս Դէմ են

ԼՂ Ազգային ժողովի փոխնախագահ Վահրամ Բալեանը պնդում է, որ Ղարաբաղի ներկայ տարածքն ամբողջութեամբ հայկական է եւ իրենք պատրաստ չեն որեւէ տարածք զիջել: Նա վստահ է, որ խնդրի լուծման համար պէտք է ուժեղ պետութիւն կառուցել եւ պահպանել սահմանները:

«Ատրպէյճանի որդեգրած քաղաքականութիւնը, միջնորդների՝ հաւասարութեան նշան դնելու հանգամանքը մեզ յուշում են, որ յուսալ, որ վերջիվերջոյ վաղը չէ միւս օրը պայմանագիր կատարագրուի եւ հարցի լուծում կտրուի... այսինքն՝ ես չեմ հատում, չեմ պատկերացում: Ես էլի եմ ասում՝ հարցը մեր ձեռով արդէն լուծում է ստացել, եւ մենք պարտաւոր ենք հաստատուն մնալ ու պահպանել մեր սահմանները», - «Ազատութեան» հետ զրոյցում նշեց Բալեանը:

Ղարաբաղի խորհրդարանի ընդդիմադիր պատգամաւոր Հայկ Նաւոսեանն էլ վստահ է, որ իրենց քաղաքական գործիչներից ոչ ոք «տարածքներ՝ կարգավիճակի դիմաց» տարբերակին կողմ չէ, քանի որ դա կը վտանգի Ղարաբաղի գոյութիւնը. - «Վերջին տարիների միջազգային իրադարձութիւնները ցոյց են տալիս, որ թղթի վրայ ամրագրուած որեւէ միջազգային երաշխիք չի գործում: Ատրպէյճանի վարչապետը ցոյց է տուել, որ այս հակամարտութեան մէջ մենք ունենք մի եղանակ՝

պէտք է ապահովենք ուժերի բալանս, պաշտպանողական զէնք ձեռք բերենք եւ պատրաստ լինենք պատերազմի: Մա հարցի լուծման միակ տարբերակն է, որովհետեւ Ատրպէյճանն ինքը պատրաստ չէ փոխզիջումներով հարցի լուծման»:

Պաշտօնական Ստեփանակերտը նման առաջարկի մասին տեղեակ չէ, «Ազատութեան» հետ զրոյցում ասաց ԼՂ նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ Դաւիթ Բաբեանը: Նրա կարծիքով դրանք ընդամենը խօսակցութիւններ են: Նման հարցեր քննարկելու համար, նրա խօսքով, պէտք է վերականգնուի բանակցային ձեւաչափը եւ Ղարաբաղը պէտք է վերադառնալ բանակցային սեղան: Այլ դէպքում, եթէ Ղարաբաղը որոշման ընդունմանը չմասնակցի, ապա այն չի կարող կատարել:

«Այսպիսի առաջարկ չկայ, այսպիսի փաթեթ պաշտօնական Ստեփանակերտին չի ներկայացուել: Հիմա ինչի՞ մասին մենք կարող ենք խօսել, սկսենք երեւակայել: Բայց ինչո՞ւ պէտք է այս տարբերակը երեւակայենք, ոչ թէ ինչ-որ այլ տարբերակ», - հարցնում է Բաբեանը:

Բաբեանը շեշտեց, որ երբ պաշտօնական առաջարկ լինի, այդ ժամանակ էլ կը քննարկեն հարցը, բայց մի բան ըստ նրա հաստատ է՝ Ղարաբաղը ոչ կարգավիճակի, ոչ էլ սահմանների առումով անցեալին չի վերադառնայ:

Հողերու Զիջումի Մասին

Շարունակուած էջ 1-էն

ման թեման քննարկելով, անդրադարձ եղած է նաեւ ապրիլեան քառօրեայ պատերազմի ընթացքին կորսնցուցած տարածքներուն եւ

եզրակացուած է, որ անոնք պէտք է ետ բերել:

Յառաջիկային Սերժ Սարգսեան կրկին հանդիպում պիտի ունենայ Ղարաբաղի մէջ՝ այս նոյն հարցով:

Նիսում Ահաբեկչութեան Ժամանակ Զոհուած Հայը Երկու Երեխաների Մայր Էր

Նիսում Յուլիսի 14-ին ահաբեկչութեան հետեւանքով մահացել է Հայաստանի քաղաքացի՝ 24-ամեայ Արեւիկը:

NEWS.am-ի տեղեկութիւններով՝ երիտասարդ հայ կինը երկու երեխաների մայր էր, տնակատարութեանը մասնակցում էր երեխաների, ամուսնու եւ սկեսուրի հետ: Նշենք, որ ընտանիքը բնակուած է Նիսում:

Հայաստանի ԱԳՆ տուեալներով, Նիսում ահաբեկչութիւնից ՀՀ երկու քաղաքացի է զոհուել: Միւս զոհը 34-ամեայ կին է, որը մանկահասակ երեխայ ունի: Իր հերթին Հայ եկեղեցու Նիսի հոգեւոր հովիւ Հայր Գրիգոր արեղայ Սաչատրեանը NEWS.am-ին յայտնել է, որ վիրաւորների մէջ կայ երեք հայ:

Յիշեցնենք, որ Յուլիսի 14-ի երեկոյեան՝ տեղական ժամանակով ժամը 22:30-ի սահմաններում, Նի-

սի Անգլիական ափին հաւաքուած մարդկանց խմբի մէջ մեծ արագութեամբ բեռնատար էր մխրճուել: Վարորդը մարդկանց մէջ էր մխրճուել Բաստիլի գրաւման օրուայ տօնական հրավառութեան ժամանակ: Բեռնատարը, մօտ 2 կմ զիգագաձեւ շարժուելով, փորձել է հնարաւորինս շատ մարդկանց ճգմել: Յետոյ վարորդը կրակ էր բացել մարդկանց վրայ: Ոստիկանութեան գործողութիւնների արդիւնքում նա սպանուել է: Բեռնատարի մէջ յայտնաբերուել է մեծ քանակութեամբ զէնք եւ պայթուցիկ:

Ըստ վերջին տեղեկութիւնների՝ զոհուել է 84 մարդ, աւելի քան 18-ի վիրահակ ծայրահեղ ծանր է: Վարորդը Ֆրանսիայի եւ Թունիսի քաղաքացի է: Նա 31 տարեկան է: Նախկինում ոստիկանութեան ուղարկութեան կենտրոնում էր յայտնուել գողութեան եւ խուլիգանութեան համար:

Կրեմլն Անհանգստացած է Հայաստանում Տեղի Ունեցածով

ՌԴ նախագահի մամուլի քարտուղար Դմիտրի Պեսկովը մեկնաբանել է Հայաստանում, Ղազախստանում եւ Թուրքիայում տեղի ունեցող իրադարձութիւնները: Կրեմլի ներկայացուցիչն ասել է, թէ տարածաշրջանում տեղի ունեցող իրադարձութիւններն անհանգստացնում են Մոսկուային: Պեսկովի խօսքով, սակայն, դրանք չի կարելի նոյնացնել:

«Մի դէպքում խօսք է գնում պետական յեղաշրջման մասին, ինչը բերել է բազմաթիւ զոհերի, միւս երկու դէպքերում՝ քրէական տարբեր դրսեւորումների», - ասել է նա: Նախագահի մամուլի քարտուղարը յաւելել է, որ իրավիճակը սահմանին իրենց կողմից հսկուած է, իսկ անվտանգութեան ապահովումը իրականացուած է

բարձր մակարդակով: Միեւնոյն ժամանակ Պեսկովն ընդգծել է, որ Մոսկուան կը ցանկանար իր հարեւաններին տեսնել որպէս կայուն եւ բարգաւաճող երկիր: Իր հերթին, Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն անվտանգութեան խորհրդի նիստ է հրաւիրել, որտեղ յայտարարել է, որ անհանգստացած է Բելառուսի շուրջ տեղի ունեցող իրադարձութիւններով:

«Այն, ինչ կատարուած է Ուքրանիայում, Թուրքիայում, Հայաստանում, Ղազախստանում, իրադրութիւնը շատ ծանր է, եւ մենք, ինչ էլ ըստ լինի, պէտք է պահպանենք մեր երկրի խաղաղութիւնն ու հանգստութիւնը», - նրա խօսքերն է մէջբերում բելառուսական Բելտա գործակալութիւնը:

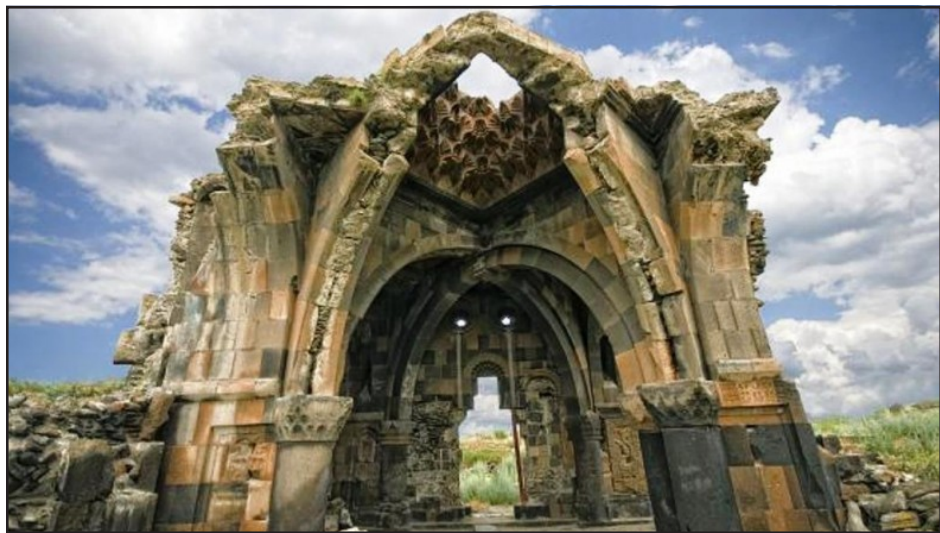
Զաւախքի Ոճրագործութեան Դրդապատճառը Յայտնի

«Իրաւունք» թերթը գրում է. «Ախալքալակի շրջանի հայաբնակ վաչխան գիւղում Յուլիսի 10-ի գիշերը հինգ հոգանոց հայ ընտանիքին դաժանաբար սպանած տղամարդը, նախնական վարկածով, տուն է մտել գողութեան նպատակով, քանի որ բաւականին պարտքեր է ունեցել: Այս մասին մեզ հետ զրոյցում, անդրադառնալով դաժան սպանութեան գոհ դարձած Քաջոտեան ընտանիքի եւ նրանց սպանութեան մէջ մեղադրուող Նոդար Ակոպովի կատարած յանցանքին, ասաց Վրաստանի հայազգի

պատգամաւոր Սամուէլ Պետրոսեանը՝ նկատելով.

«Սկզբում շրջանաւում էր նաեւ բռնաբարութեան վարկածը, սակայն այն, կարծես թէ, բացառուել է: Այժմ գողութեան վարկածն է քննուում: Ախր ոճրագործը վատ յարաբերութիւնների մէջ էլ չի եղել այդ ընտանիքի հետ: Թէ ինչն է խելքին բերել նման ոճրագործութիւն կատարել, փորձում է հասկանալ կողմը: Ասում են, որ նա գողութեան պահին պարզապէս խուճապի է մատնուել, երբ տանտիրուհին ճանաչել է նրա ձայնը»:

ԱՆԻՆ ԸՆԴԳՐԿՈՒԱԾ Է ԵՌԻՆԵՍԿՕ-Ի ԴԱՄԱՇԽԱՐՅԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԵԱՆ ՑԱՆԿՈՒՆ ՄԷՋ

Միջնադարեան Հայաստանի Անի մայրաքաղաքը ընդգրկուած է ԵՌԻՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային մշակութային ժառանգութեան ցանկին մէջ: Որոշուած է կայացուած է ԵՌԻՆԵՍԿՕ-ի Մշակութային ժառանգութեան կոմիտէի 40-րդ նիստին ընթացքին: Այս մասին կը տեղեկանանք ԵՌԻՆԵՍԿՕ-ի պաշտօնական կայքէջէն: Յայտը ներկայացուցած էր Թուրքիան:

ԵՌԻՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային մշակութային ժառանգութեան 40-րդ նիստի բոլոր մասնակիցները հասկցան, որ Անին հայկական է՝ գրած է Հայաստանի ԵՌԻՆԵՍԿՕ-ի անդամ յանձնաժողովի գլխավոր քարտոզար Վահրամ Կաթոյեան, ֆեյսպուքի իր էջին մէջ:

ԵՌԻՆԵՍԿՕ-ի Մշակութային ժառանգութեան կոմիտէի 40-րդ նիստը տեղի ունեցաւ Ստամպուլի մէջ:

Անիի մասին առաջին իշատակումներուն կը հանդիպինք միջնադարի 5-րդ դարին՝ որպէս Կամսարական իշխանական տան ամբողջներէն մէկը: Հայ մատենագիրներէն այդ մասին կը վկայեն Եղիշէ

Վարդապետն ու Ղազար Փարպեցին: 961-1045 թուականներուն Անին Բագրատունիներու թագաւորութեան մայրաքաղաքն էր: Անին յայտնի է որպէս «հազար ու մի եկեղեցիներու քաղաք», որոնցմէ առաւել եւս յայտնի էր կաթողիկոսանիստ Մայր տաճարը

Անին լքուած է 1319-ի երկրաշարժէն յետոյ: Աւանդութիւնը Անի քաղաքի վերջնական ամայացումը կը կապէ 1319-ի երկրաշարժին հետ, սակայն Երեւանի արձանագրութիւններէն մէկուն մէջ անեցի Շապաղաթինը 1364-ին կ'անիծէ Անին քանդողները: 14-15-րդ դարերու կտրուած դրամները նոյնպէս կ'ապացուցեն, որ կեանքը քաղաքին շարունակուել է: 16-րդ դարին Անին արդէն փոքրիկ գիւղ էր: Ըստ երեւոյթին, քաղաքին մեծ հարուած հասցուցած էին Լենկթեմուրի արշաւանքները: 18-րդ դարին Անին աւերակների կոյտ էր եւ կը պատկանէր թուրք բեկերուն: 1878 թուականին այն անցաւ Ռուսաստանին: 1920 թուականի Ալեքսանդրապոլի պայմանագրով Անին յանձնուել է Թուրքիային:

Երեւանի Մէջ Կը Տիրէ Լարուած Վիճակ

Երեւանի մէջ կատարուող ձերբակալութիւններն մեկու ընթացքին

Շարունակուած էջ 1-էն

գոմշեան յայտարարեց, որ իշխանութիւնները կը միտին խզել բանակցութիւնները:

Ենիգոմշեան, որ լրագրողներուն հետ կը խօսէր ՊՊԾ կեդրոնի հարեւանութեամբ գտնուող Խորենացի փողոցին վրայ, նաեւ ըսաւ, որ եթէ մինչեւ կէս ժամ «Սասնայ ծռեր» ջոկատի տղոց հետ հեռախօսային կապը չվերահաստատուի, ապա հասկնալի կը դառնայ, որ իշխանութիւնները մտադիր են խզել ընթացող բանակցութիւնները: Ան ըսաւ, որ մինչեւ երէկ գիշեր բանակցութիւնները կ'ընթանային եւ իրավիճակը չէր գտնուէր փա-

պուղիի մէջ: «Ես այսօր երեկոյեան ժամը 7:00-ին իշխանութիւններէն պատասխան մը պիտի ստանայի եւ փոխանցէի «Սասնայ ծռեր» ջոկատի տղոց», - ըսաւ Ենիգոմշեան, յայտնելով նաեւ, որ ջոկատի տղաքը աւելի վաղ, իր միջոցաւ հարցի հանգուցալուծման վերաբերեալ առաջարկ մը ներկայացուցած էին իշխանութիւններուն: Ան խօսելով խնդրին գինուորական լուծում գտնելու կամ հաւանական գրոհի մը մասին ըսաւ, որ «այդպիսի պարագային ղէպքերու ամբողջ պատասխանատուութիւնը ես կը ղնեմ գործող իշխանութիւններու ուսերուն, ու մտավախութիւններ ունիմ, որ ղէպքերը կրնան աւարտիլ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐ ԻՆՔՆԱՇԵՆ ՊԱՅԹՈՒՑԻԿ ՍԱՐՔԵՐՈՒ ՅԱՅՏԱԲԵՐՄԱՆ ԵՒ ՎՆԱՍԱԶԵՐԾՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐ ԿԸ ՁԵՈՆԱՐԿԵՆ

Յուլիս 11-ին, ՀՀ գինուած ուժերու խաղաղապահ ինժեներական գումարտակին մէջ մեկնարկած են ինքնաշէն պայթուցիկ սարքերու յայտնաբերման եւ վնասագերծման (IED) երեք շաբաթ տեւողութեամբ դասընթացները: Դասընթացները ձեռնարկած են Եւրոպայի մէջ ԱՄՆ-ու ցամաքային զորքերու ինքնաշէն պայթուցիկ սարքերու ղէմ պայքարի ուսումնական կեդրոնի հրահանգիչները:

Այս դասընթացը միջազգային անվտանգութեան ապահովման աջակցութեան 2015թ. Սեպտեմբերին ՄԱԿ-ի խաղաղապահութեան զագաթաժողովի ընթացքին ՀՀ ստանձնած պարտաւորութիւններու՝ ինքնաշէն պայթուցիկ սարքերու յայտնաբերման ու վնասագերծման անձնակազմի եւ մինչեւ 2017թ. վերջն ինքնաբաւ կարողու-

թիւններ ապահովելու նախապատրաստական փուլի հիմնաքարերէն մէկն է:

Դասընթացը կեդրոնացած է ինքնաշէն պայթուցիկ սարքերու վերաբերեալ հետախուզական տուեալներու հաւաքման, ուղղորդում, ձեռքի ակնորսիչներով յայտնաբերման ու վնասագերծման տեսական եւ գործնական վարժանքներու վրայ: Ամերիկեան կողմը Համաշխարհային խաղաղապահ գործողութիւններու նախաձեռնութեան (GPOI) ծրագրի շրջանակներուն պատրաստակամութիւն է յայտնած աջակցիլ ո'չ միայն դասընթացներու պարբերաբար կազմակերպման, այլ նաեւ ինքնաշէն պայթուցիկ սարքերու յայտնաբերման եւ վնասագերծման սարքաւորումներու, տեխնիկայի ձեռքբերման:

Ոչ եւս է բանաստեղծ Դաւիթ Յովհաննէսը

Երեւանի մէջ իր մահկանացուն կնքած է բանաստեղծ Դաւիթ Յովհաննէսը: Այս մասին տեղեկութիւնը տրուած է Հայաստանի Գրողներու Միութեան կողմէ: 71 Տարեկան Յովհաննէս հեղինակ է տասնեակ բանաստեղծական երկերու: Ան Արտեմ Յարութեանի, Հէնրիկ Կոպեանի, Յովհաննէս Գրիգորեանի, Սլաւիկ Զիրոյեանի եւ Յակոբ Մովսէսի կողքին կը համարուի արեւելահայ արդի հայ բանաստեղծութեան հիմնադիրներէն: Տպագրած է չուրջ բանաստեղծական հատորներ, որոնցմէ իշատակութեան արժանի են՝ Մեզանից հետո ուժեղ ու չաղթանդամե, Քաղաքային ձմեռե, Յաւերժական հայրը - այլ բանաստեղծութիւններ: Նշենք, որ

Յովհաննէս 1999-էն 2003 ինկող ժամանակաշրջանին եղած է ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամաւոր:

ողբերգական ելքով»:

Ինչ կը վերաբերի իշխանութիւններուն, ղէպքէն 72 ժամ յետոյ իսկ կը տիրէր ամբողջական լուծութիւն: Սկզբնական ժամերուն միայն տեղեկութիւն տարածուեցաւ, որ Սերժ Սարգսեանի մօտ տեղի ունեցած է խորհրդակցութիւն:

Միւս կողմէ, վերջին օրերուն Երեւանի մէջ տեղի ունեցան մեծ թիւով ձերբակալութիւններ, որոնք իրաւապաշտպան կազմակերպութիւններու կողմէ նկատուեցան հակաօրինական:

Բազմաթիւ կուսակցութիւններ եւ քաղաքական գործիչներ հանդէս եկան յայտարարութիւններով, կոչ ընելով կողմերուն, որպէսզի հարցի լուծումը ապահովուի բացառապէս

խաղաղ միջոցներով:

Ազգային ժողովի պատգամաւոր Զարուհի Փոստանճեան առաջարկեց, որ պէտք է ստեղծել ժամանակաւոր կառավարութիւն:

Զարուհի Փոստանճեան համոզմունք յայտնեց, որ Հայաստանի մէջ ոստիկանութիւնը չվերահսկեր կացութեան եւ փոխարէնը քաղաքացիներու հանդէպ ճնշումներ կ'իրականացնէ:

Ըստ պատգամաւորին, Սերժ Սարգսեան պէտք է երթայ Խորենացի փողոց եւ անձամբ վարէ բանակցութիւնները՝ ապստամբներուն հետ:

Փոստանճեան ըսաւ, որ պէտք է ստեղծենք ժամանակաւոր կառավարութիւն, որպէսզի հսկէ ապագայ ընտրութիւններուն վրայ:

ՀԱՅԱՋԳԻ ՊԱՏԳԱՄԱԲՈՐՆԵՐԸ ՄՏԱՎԱԽՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻՆ, ՈՐ ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՄԵՋ ԲՈՒՆԱՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԺԻՍՐ ԿԸ ԽՈՐԱՆԱՅ

Թուրքիայի ընդդիմադիր ժողովրդա-հանրապետական կուսակցության հայազգի պատգամաւոր Սեյրնա Դողանը, «Ազատութեան» հետ գրոցի ընթացքին մեկնաբանելով անցած շաբաթ երկրին մէջ տեղի ունեցած ռազմական յեղաշրջման փորձը, մասնաւորապէս, նշեց՝ «Ժողովրդավարական համակարգերուն մէջ ռազմական յեղաշրջումներն անընդունելի են՝ անկախ նախաձեռնողի՝ ով ըլլալու հանգամանքէն եւ պատճառէն: Ես կը դատապարտեմ Թուրքիայի մէջ տեղի ունեցած յեղաշրջման փորձը: Թուրքիայի առանց այդ անոր ալ վիճելի ժողովրդավարութիւնը անգամ մը եւս հարուած ստացաւ: Թէ ինչեր թաքնուած են յեղաշրջման ետեւը, դեռեւս յայտնի չէ: Իհարկէ, կարելոր է այս ամէնը ջուրի երես հանել, բայց սակայն անկախ կարելոր բան մը կայ, այն է՝ յեղաշրջումներն ամբողջութեամբ կանխելով՝ քաղաքական միջոցառումները: Իսկ այս հարաւոր է միայն անկախ շատ ժողովրդավարութեան միջոցով: Մտաւախութիւն ունինք, որ «Արդարութիւն եւ զարգացում» իշխող կուսակցութիւնը յեղաշրջման այս փորձը կ'օգտագործէ իր տոտալիտար ռեժիմը ա'լ անկախ ռեժիմացնելու համար:

Փաստօրէն, դեռ իրադարձութիւններու բովանակումը մէջ, արդէն 2774 դատաւոր եւ դատախազ է աշխատանքէն հեռացուած: Մենք պիտի չենթարկուինք ոչ ռազմական յեղաշրջումներուն, ոչ ալ ԱԶԿ-ի քաղաքական յեղափոխութիւններուն: Մենք ա'լ անկախ պիտի պայքարինք ժողովրդավարութեան չափանիշները բարձրացնելու համար: Մենք պարտաւոր չենք ընտրութիւն կատարել այս առիթը օգտագործող իշխանութեան կողմէ հրահրուող

քաղաքական իսլամիստներու եւ յեղափոխականներու միջեւ: Երբորդ ճանապարհը՝ ժողովրդավարութիւնը, միշտ ալ հնարաւոր է»:

Թուրքիայի Մեջլիսի ժողովրդական Դեմոկրատական կուսակցության անդամ Գարօ Փայլան իր կարգին հաստատած է «Թուրքիան երբեք ժողովրդավարական չէ եղած, ուղղակի մենք որոշ ժամանակ ունէինք իսլամադարձութեան գործընթացի, որու ընթացքին ժողովրդավարութեան որոշ դրսեւորումներ եղան, սակայն, ցաւօք, անցած տարուայ Յունիսի ընտրութիւններէն յետոյ էրտողանի իրականացումը «պաշտական յեղաշրջում» է: Նախեւառջ ան ազատուեցաւ խորհրդարանէն, հիմա ան է որ բոլոր հրահանգները խորհրդարանին կու տայ: Չունինք անկախ դատական համակարգ ու օրէնքի գերակայութիւն: Այս պայմաններուն երկիրը ամբողջութեամբ կը ղեկավարէ էրտողանը եւ կը գործէ որպէս բռնապետ:

Ուստի այս պայմաններուն, երբ չկան ժողովրդավարական գործընթացներ, երբ խորհրդարանը կ'անտեսուի, զինուորականները ուժ կը ձեռք բերեն: Զինուորականները ազատ գործողութիւններ կ'իրականացնէին քրտական բնակավայրերուն մէջ: Էրտողանը զինուորականներուն անձեռնմխելիութիւն տուած էր՝ անոնք իրականացնելու համար: Այս ուղին բանալու պարագային օր մը զինուորականները պէտք է սպաննէին քիւրտներուն, իսկ միւս օրը կարող էին ուղղել իրենց գէնքերը քու դէմ: Այդ է որ տեղի ունեցաւ երէկ: Զինուորականներն ուղղեցին իրենց գէնքերը կառավարութեան դէմ: Միաժամանակ պէտք է հասկանալ, որ հիմա էրտողանը օգտագործելու է տեղի ունեցածը ընդդիմութենէն ազատուելու համար»:

ԵՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԿԸ ՅԻՇԵՑՆԵ ՄԱՅԱՊԱՏԺ ԱՆԸՆԴՈՒՆԵԼԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԵՄ արտաքին քաղաքականութեան եւ անվտանգութեան հարցերով բարձր ներկայացուցիչ Ֆետերիքա Մոկերինի,

Թուրքիոյ իշխանութիւններուն չիշեցուցած է, որ մահապատժի կիրառումի վերադարձը անընդունելի է Թուրքիոյ եւ ԵՄ միջեւ կնքուած համաձայնագիրին պայմաններէն մէկն է եւ կը շարունակէ պարտադիր ըլլալ Մարդու իրաւունքներու եւրոպական համաձայնագրերու կանոններով:

«Մահապատժ ընդունող երկիր մը չի կրնար Եւրոպական

Միութեան անդամ ըլլալ», - յայտարարած է Մոկերինի:

«Թուրքիա Եւրոպայի Խորհուրդի կարելոր անդամ մըն եւ պարտաւոր է հետեւիլ Մարդու իրաւունքներու եւրոպական համաձայնութեան, որ յստակ դիրքորոշում ունի մահապատժի մասին», - յաւելած է Մոկերինի:

Նշենք, որ Թուրքիոյ մէջ եղած զինուորական յեղաշրջումին ձախողումէն ետք նախագահ Ռէճեփ Թայյէպ էրտողան յայտարարած էր մահապատժի մասին օրէնքին հնարաւոր վերականգնման մասին:

ՀԱԼԵՊ ԻՐ ԱՄԵՆԵՆ ԾԱՆՐ ՕՐԵՐԸ Կ'ԱՊՐԻ. ՇԱՅԵ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

«Հայկ պի ամէնէն ծանր օրերը կ'ապրի», - «Արեւելք»-ին ըսաւ Հայկ-պի ՄԴՀԿ վարիչ Մարմնի անդամ Շահէ Մինասեան: Մինասեան, որ նոյնպէս անդամ է «Հայկ պի շտապ օգնութեան գործադիր մարմին»-ին, յոյս չայտնեց, որ տիրող ծանր կացութիւնը կարող կերպով կը բարելաւուի եւ շրջանին դարձեալ իսլամադարձութիւն կը տիրէ:

Մինասեան նշեց՝ իսլամադարձութեան օգնութեամբ անհաբեկիչ զինեալներուն կատարած հրթիռարձակումներուն պատճառները, որ Սուրիոյ բանակը այսօրուան դրութեամբ յաջողած է պաշարման օղակի տակ առնել գանդուք ու փակել անոնց համար հիմնական համարուող «Գասթէլօ»-ի ճանապարհը: Ըստ Մինասեանի, Սուրիոյ բանակը ամէն գնով պիտի փորձէ զինեալներ անձնատուր դարձնել եւ յոյս չայտնեց, որ զինեալները կը յանձնուին երկրի օրինական բանակին: Մինասեան նաեւ պատմեց, որ Հայկ պի «Շտապ օգնութեան մարմին»-ը կը շարունակէ իր գործունէութիւնը եւ իրենց համար ամէնէն հիմնական խնդիրը ծանր վիճակներուն հետեւանքով վնասներ կրած ընտանիքներուն օգնութեան ձեռք երկարելն է:

«Հայկական թաղամասերն ալ գերծ չեն այս ընդհանուր տագնապալի դրութիւնէն եւ վերջին օրերուն պատահած հրթիռարձակումներէն ետք կան վիրաւորներ, սակայն մահուան պարագաներ չեն արձանագրուած (նշենք, որ «Արեւելք» անկախ վաղ յայտնած էր

Սուրիոյ բանակի զինծառայող Փանոս Աղազարեանի մահուան մասին): Մեր համայնքի անդամներուն մօտ ալ կիսախուճապայի վիճակ մը կը տիրէ, սակայն բոլոր կը գիտակցինք, որ յառաջիկայ օրերը անկախ լաւ պիտի ըլլան մեր գաղութին համար»:

Ըստ Շահէ Մինասեանի, եթէ իրավիճակը դէպի կայունացում երթայ, ապա առաջին հերթին առժամաբար Սուրիոյ տարբեր շրջաններ հաստատուած հայկազայերը կրկին իրենց օճախը կը վերադառնան: Հնչակեան գործիչը նկատել տուաւ, որ իրենց համար ներկայ հանգրուանին ամէնէն առաջնային խնդիրը առողջական խնդիրներ ունեցող համայնքի զաւակներուն անհրաժեշտ օգնութիւն ցոյց տայն է, ինչպէս նաեւ հրթիռարձակումներուն հետեւանքով տուժած բնակարաններ ունեցող հայրենակիցներուն հարցերուն լուծումը: «Մեր փափաքն է, որ Հայկ պի հեռացած մեր բոլոր հարազատները վերադառնան ու այդ մէկը կրնայ իրականացուիլ միայն այս ծանր իրավիճակին աւարտէն ետք», - եզրափակեց Շահէ Մինասեան:

Bedros S. Maronian
818/500-9585

Siamanto B. Maronian
818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

<p>6300 Wilshire Blvd. Suite 1900 Los Angeles, CA 90048</p> <ul style="list-style-type: none"> • Life Insurance • Health Insurance • Group & Individual • Long Term Care • Disability 	<p>805 East Broadway Glendale, CA 91205</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estate Planning • Will & Living Trust • Full Annual Review • Mortgage Protection • College Planning 	<p>300 N. Lake Ave. Suite 500 Pasadena, CA 91101</p> <ul style="list-style-type: none"> • Workman's Compensation • Employee Benefits • Annuity • IRA • 401K & 403B
--	---	---

A.A. INSURANCE SERVICES

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Աճիրաժեղտ է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԵՂԱԾ ՅԵՂԱՇՐՋՄԱՆ ՓՈՐՁ ԶԵՌՆՈՒ ԷՐ ԹԱՅԵՊ ԷՐՏՈՂԱՆԻՆ

ՍԱԳՕ ԱՐԵԱՆ

Թուրքիոյ պատմութեան օրագրութեան մէջ կարեւոր տեղ կը գրաւեն պետական հարուածները: Քէմալ Աթաթուրքի ճիգերով հանրապետութեան վերածուածերկրին մէջ կարեւոր դեր ունի բանակը, որուն բարձրախառն ղեկավարութիւնը շատ մը պարագաներու քաղաքական իրավիճակփոխելու կարեւոր լծակներու կը տիրապետէ:

Կրօնական հիմքերով հանդէս եկած եւ շուրջ 12 տարի առաջ իշխանութեան գլխու հասած ԱԿՔ («Արդարութիւն եւ զարգացում») կուսակցութեան հիմնական խնդիրը բանակին ունեցած առաւելութիւնները մեկուսացնելն էր: Ու հակառակ տարուած աշխատանքներուն էրտողան եւ իր լծակիցները տարբեր առիթներով իրենց ստանդարտները վրայ կը զգային քէմալական ուսման քով բանակի ղեկավար դիրքերը գրաւած սպաներուն «ծանրութիւն»ը:

Այդ մէկը սոսկական ծանրութիւն մը չէր միայն, այլ Քէմալիզմ-իսլամիզմ հակամարտութեան ուրուականն էր, որ ամէն առիթի կը ճնշէր սուլթանական խորթակներ ունեցող Ռէճէպ Թայէպ էրտողանը:

Այս բոլորէն անդին պէտք է նաեւ նկատի առնել, որ շրջանին մէջ տեղի ունեցող զարգացումներուն հետ Թուրքիան, որ կը փորձէր արագ շրջադարձ մը ընելով վերատին իր տեղը գրաւել, կրնար շատ մեծ շփոթ ապրիլ ներքին դաշտին մէջ եղած ցանկացած ցնցումով:

Նախ դիտարկենք, թէ որո՞ւ համար ձեռնադրու էր այս «ձախողած» պետական հարուածը: Զախողած բառը չակերտի մէջ առի պարզ անոր համար, որ շատ հաւանական է, որ խորքային իմաստով այս զինուորական շրջման փորձը սահմանուած դեր մը ունէր, հետեւաբար անոր «առաքելութիւն»ը աւարտած պէտք է համարել: Վերադառնալով յեղաշրջման փորձին պէտք է անպայման ընդգծել, որ այս փորձը ծնունդ կ'առնէր բանակի օդային կառույցներուն մէջ: Ու այս առումով տեսանելի ապացոյցով մը պէտք է ճիշդ կարգալ հիմնականին մէջ ամերիկեան «Իճիլիք» օդակայանէն ելքարականութեան հոսանքի ընդհատումն ու առժամեայ փակումը: Անցնող շաբաթ առաւօտ, երբ բոլոր լրատուական գործակալութիւնները կը շտապէին դէպքերուն ընթացքին գոհուածներուն ու վիրաւորեալներուն թիւերը համարել, Թուրքիոյ պետական «աբարաթ»ին մօտիկ համարուող Daily Sabah-ը կարճ լուր մը կը փոխանցէր «Ինճիլիք»ի փակման մասին: Թրքական կողմը, որ բացառապէս օրէն չէր խօսէր խարխախին փակման պատճառներուն մասին, անուղղակիօրէն կը յայտնէր, թէ զինուորական ըմբոստութիւն կատարող սպաները ցուցմունքներ ու նաեւ զինուորական նեցուկ ստացած են այդ խարխախին:

Այս բոլորին վրայ պէտք է նաեւ աւելցնել էրտողանի եւ Պարաք Օպամայի վարչախումբին միջեւ առկայ տարակարծութիւնները: Էրտողան, որ ամէն գնով կը փորձէր քայլ մը առաջ երթալով Ուաշինկթըն հասնիլ (պատճառաբանելով Մոհամմատ Ալի Քլէյի թաղման ներկայ ըլլալ) եւ բանակցիլ Պարաք Օպամայի հետ կը հանդիպէր ամերիկեան «քարսիրտ» վերաբերմունքին, ու առանց դրական արդիւնքներու կը վերադառնար Անգարա:

Սուրիոյ մէջ տեղի ունեցող զարգացումներուն ու տարբեր ճակատներու վրայ էրտողանի իշխանութեան մօտ համարուող ընդդիմադիրներուն կրած վնասներուն հետ էրտողան կը հասկնար, որ եկած է շրջադարձի ժամանակը: Չմոռնանք, որ նախքան Ուաշինկթըն մեկնիլ էրտողան վարչապետ Ահմատ Տաւութողլուլի քարտը այրելով ամերիկեան իր գործընկերներուն կարեւոր պատգամ մը կու տար:

Այս բոլորը կը կատարուէին շատ արագ: Թուրքիոյ նախագահը ճանապարհ կը հարթէր դէպի Թէյ Աւիւլաւ հասնալով, որ ուսներուն հետ լեզու գտնելու միակ բանալին Բէնիամին Նաթանիաւուն էր: Այդպէս ալ կը կատարուէր: Ռուսական կողմին համար եւս այս շրջադարձը կարեւոր էր, ելլելով տնտեսական եւ ռազմաքաղաքական հասկնալի պատճառներէ:

«Ձերօհարց հարեւաններու հետ»ը յիշելով էրտողան դարակէն կը հանէր Օսմանեան կայսրութեան խորամանկ լեզուն կըսէր իսուիլ նախ հրեաներու, ապա ուսմաներու հաճոյ լեզուով մը:

Այս արագ զարգացումներուն դիմաց հասկնալի կը դառնար, որ էրտողանի մօտեցումները հաճոյ պիտի չըլլային ամերիկացիներուն համար: Պէտք է մոռնալ նաեւ, որ մասնաւորապէս Սուրիոյ հարցերուն առընթեր էրտողան յաճախ «կը ջղայնացնէր» Օպամայի բարձրագոյն պատասխանատուները:

Ուրեմն հիմա գետինը պատրաստ էր, դատարկելու համար բանակի «համբերութեան բաժակ»ը, որ յորդելու կը մօտենար քրտական ՔԿԿ-ի դէմ եղած կռիւներու ատեն գոհուած թուրք զինուորներու թիւին հետեւանքով:

Կը մնար գետինը շարժելու արարքը, որ տարբեր պատճառներով սպասելի էր Թուրքիոյ բնակչութեան կարեւոր մէկ տոկոսին համար: Արտաքին գործօնին կողքին կար նաեւ ներքին գործօնը ու էրտողանի կատարած քայլերը դէմ եղած հատուածներուն օդակը կը դարձնէին աւելի խորունկ:

Այս բոլոր տուեալներու հանրազումարով, էր նաեւ, որ Թուրքիոյ բանակի բարձրաստիճան սպաներ 15 յուլիսին տասնեակ զորանոցներու մէջ ապստամբութեան փորձ կը կատարէին:

Վեց ժամ տեւած այս փորձը կը կը ձախողէր տարբեր պատ-

ճառներով, որոնց ամէնէն հիմնականը բանակին մէջ հարցին շուրջ առկայ երկուութիւնն էր: Ըստ տարբեր վերլուծաբաններու ԱԿՔ-ն իշխանութեան վրայ եղած 12 տարիներու ընթացքին յաջողած էր բանակին մէջ հասցնել լայատկաւ թիւով սպաներու «բանակ» մը, որոնք բնական է, որ ճակատագրական պահերուն եւ ամէն գնով պիտի պաշտպանէին Անգարայի շահերը: Ասոր հիմնական ապացոյցը բանակի սպայակոյտի պետ Զօրդ Հուլուսի Աքարի իր գործընկերներուն չենթարկուելու եւ գլուխ բարձրացնելու փաստն էր: Այդ զօրավարն էր նաեւ, որ առաջին եւ անսպասելի հարուածը կու տար անջատողականներուն: Սպայակոյտի պետի քայլին կը հետեւէին այլ սպաներ, որոնք քիչ մը աւելի հեռուն երթալով կը վճռէին փողոց իջնել ու պայքարիլ այն ուժերուն դէմ, որոնք աւելի վաղ տարածուած էին մասնաւորապէս Պոլսոյ մէջ:

Այս բոլորը անշուշտ կը ընդկայացնէին Թուրքիոյ մէջ եղած ապստամբութեան ձախողման պատճառներու տրամաբանական մէկ վարկածը: Այս մօտեցումէն բացի գոյութիւն ունի, նաեւ այլ կարեւոր վարկած մը, ըստ որուն այս բոլորը կը կրէին էրտողանի ստորագրութիւնն ու կնիքը:

Այդ մասին կարելի է խօսիլ այլ յօդուածով մը: Մեր մտքերը ամփոփելով պէտք է դիտարկել, որ

այս ապստամբութիւնը Թուրքիան դարձեալ կը հանէր ջուրի երես: Անոր արտաքին մեծ սխալները արագօրէն մէկդի կը դրուէին ու արեւմուտքն ու Մոսկուան կը խօսէին երկրի անվտանգութեան եւ ցանկացած արկունհեղութիւնէ հեռու պահելու մասին:

Թէ ինչ տրամաբանութեամբ կը կատարուէին այս բոլորը յստակ չէ, սակայն բացայայտ է նաեւ, որ արեւմուտքի եւ նոյնիսկ Ռուսիոյ համար էրտողանի իշխանութեան վրայ մնալու հրաժեշտութիւն էր: Այդ անհրաժեշտութեան մէջէն վառ ապացոյցը մինչեւ առաւօտեան ժամերը եղած դէպքերու դիմաց միջազգային կողմերուն պահած լուրջութիւնն էր: Նշենք նաեւ, որ ամերիկացի ոչ մէկ պատասխանատու մինչեւ որոշ ժամանակ կը դատապարտէր եղածները կամ կը քննադատէր ապստամբութիւն կատարողները:

Թէ ինչ ընթացք կ'ունենան յառաջիկայ զարգացումները ցարդ յստակ չէ պարզ է միայն, որ այսօրուան դրուածքով Թուրքիոյ մէջ կը ձեւաւորուի նոր փուլ մը, որուն գլխաւոր «կուրու»ն Թայէպ էրտողանն է, իր մշտնջենական սուլթան ըլլալու իր հին-նոր երազով:

Կը յաջողի ան դժուար է պատասխանել, սակայն երեւելի է, որ էրտողանը փորձէ ամէն գնով եղածներէն դրական կէտեր քաղել ու աւելիով ամրացնել իր բաւական թուլացած դիրքերը:

NOW OPEN IN GLENDALE

Lahmajun
Armenian Pizza

1360 E. Colorado St. Glendale CA 91205
Tel: 818-546-5555 E-mail: info@artospizza.com
Artospizza.com

SEROP'S CAFE
GREEK & LEBANESE FOOD
SERVING BATON ROUGE SINCE 1979

ՄՈՒՍԱ ԼԵՈՒՆ ՄԻՆՉԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆ՝ ՅԱՅԵՐԸ

Մամանտաղ (Մուսա լեռ) գաւառին մէջ, այս տարի եւս տեղի ունեցաւ աւանդական փառատօնը: Փառատօնին կը մասնակցէին մեծ թիւով արուեստագէտներ, գրողներ, քաղաքական գործիչներ եւ ակադեմիականներ:

Այս փառատօնը կը կազմակերպեն «Մամանտաղ»-ի (Մուսա լեռ) «Բարգաւաճման Միութիւն»-ը: Այս փառատօնը նպատակ ունի արաբերէն երգերու, թատրոններու եւ մշակութային այլ ձեւերով ներկայացնել արաբերէն լեզուի գործածութիւնը եւ արաբ ժողովուրդին ազգային ինքնութեան պահպանումը:

Այս շրջագիծին մէջ, Լիբանանէն հրաւիրուած էր Ընկ. Ալեքսան Բէօզկէրեան «Հայերը Մուսա լեռէն մինչեւ Լիբանան» վերնագիրը կրող գրոյց դասախօսութեան:

Այս ձեռնարկին կը մասնակցէր գրող, հրապարակախօս Քատիր Աքըն, օրուան հանդիսավարն էր «Ակօս» թերթի աշխատակիցներէն՝ Լորա Պայթար Չափար:

Յուլիս 10-ին, վաքըֆը գիւղին մէջ տեղի ունեցած այս հանդիպումը, մեծ հետաքրքրութիւն յառաջացուց տեղի հայ բնակիչներուն եւ շրջակայ գիւղերու արաբ բնակիչներուն մօտ: Ձեռնարկին ներկայ էին Հաթայի փոխ քաղաքապետ Մեհմեդ Երլտըզ, տեմոքրատիք խմբաւորման եւ քաղաքական կուսակցութիւններու ներկայացուցիչներ: Արաբերէն, հայերէն եւ թրքերէն լեզուներով ելոյթ ունեցող՝ Ընկ. Ալեքսան Բէօզկէրեան շնորհակալութիւն յայտնեց կազմակերպիչներուն: Ան իր արաբերէն խօսքին մէջ ողջունեց հայ եւ արաբ ժողովուրդներու պատմական բարեկամութիւնը եւ համագործակցութիւնը:

Հայերէն լեզուով դիմեց Վաքըֆըի հայ բնակչութեան ըսելով. «Ես պատիւը ունիմ Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան անդամ ըլլալու եւ ինծի համար կրկնակի ուրախութիւն է իմանալ եւ ծանօթանալ, որ այս գիւղին մէջ կ'ապրին Փարամազ, Սապահ եւ Տիւրունի անունները կրող հայազգիներ եւ ուրախ եմ անոնց թոռները եւ զաւակները ողջունելու այստեղ ներկայներուն մէջ:

Օգտուելով աւիթէն, Ընկ. Բէօզկէրեան հակիրճ ձեւով պատմեց Մարգիտ Տիւրունիի գործունէութեան, աքսորման եւ սպանութեան մասին: Ընկ. Բէօզկէրեան թրքերէն լեզուով արտասանած խօսքին մէջ

անդրադարձաւ Անտիոքի շրջանի «Ֆելլահ» հնչակեաններու մասին, ըսելով. «Աղասի Թուրսարգիսեան, որ կը նկատուի Կիլիկիոյ Հնչակեան Չէկեվարան, սերտ գործակցութիւն ունեցած է Անտիոքի արաբ այլեւիներուն հետ եւ վկայակոչելով Աղասիի «Մուցուած Հերոսներ» գիրքը ըսաւ. «Այդ մեր ընկերներուն փոխադրած գէնքերուն շնորհիւ էր, որ 1915-ին Սուեիայի մեր հայերը 40 օր Մուսա լեռան վրայ ամրացած դիմադրեցին Օսմանեան ջարդարարներուն եւ հասնելով Ֆրանսական մարտանաւերուն կրցան փրկուել»:

Ապա, ընկերը մանրամասն պատմեց մուսալեռցիներու հերոսական դիմադրութեան մասին: Իր հերթին հրապարակախօս Քատիր Աքըն նշեց, որ «Նոր ցեղասպանութեան մը սեմին ենք: 1915ի Հայոց Յեղասպանութեան նախորդող նոյն քաղաքական պայմանները կը տիրէ: Սակայն զոհը այս անգամ քիւրտ ժողովուրդը պիտի ըլլայ»: Ան աւելցուց. «Իսկապէս իթթիհատի քաղաքականութիւնն է, որ կը կիրարկուի, այս ուղղութեամբ էրտողան կը փորձէ իր դիրքերը ամրացնել սահմանադրական փոփոխութիւններու միջոցով, երկիրը կը տանի դէպի բացարձակ մենատիրութիւն: Գիրքս գրած ժամանակ չէի կարծեր, որ Թուրքիոյ մէջ նոր ցեղասպանութիւն մը կրնայ ըլլալ, սակայն դիրքը գրեթէ վերջ եւ Հայոց Յեղասպանութեան նախորդող պայմաններուն ծածկութանայն էտք կ'ըսեմ որ Թուրքիա նոր ցեղասպանութեան մը սեմին է»:

Վաքըֆըի մէջ Ընկ. Բէօզկէրեանը դիմաւորեցին եւ հիւրընկալեցին տեղի քաղաքապետ Պերճ Գարթունը, թաղական խորհուրդի ատենապետ՝ ձէմ Չաբար (Բէնէնեան) եւ գիւղի «գորբաթիւի» նախագահ Պետրոս Բէհեաթլուն (Շիշմանեան) եւ ուրիշներ, ժամեր տեւող գրոյցներու ընթացքին, ընկերը մանրամասն ծանօթացաւ այնտեղի հայերու ապրելակերպին եւ դժուարութիւններուն, ինչպէս նաեւ այս վերջին տարիներուն իրենց արձանագրած նուաճումներուն:

Յատկանշական էր գրուցակիրներէն մէկուն խօսքը, որ ըսաւ. «Ընկ. Ալեք դիւրին չէ այստեղ հայ ապրիլը, բայց մենք մինչեւ վերջ պիտի պայքարինք գոյատեւելու համար»:

Ողջոյն եւ յարգանք Մուսա լեռան ժառանգորդներուն, հողին կառչած մնալու անկորուած կամքին:

«ՔԵՄԱ ԱՐՄԵՆ» ԾԱՄԲԱՐԻ ԱՊԱԳԱՅԻ ԾՐԱԳՐՈՒՄ

Յուլիսի առաջին օրերուն Երեւան կը գտնուէին Իսթանպուլի Թուրքալ շրջանին մէջ գտնուող «Քէմբ Արմէն» ծամբարի Շինարարական եւ Վերականգման Աշխատանքներու Յանձնախումբի անդամներէն Վեր. Գրիգոր Աղապալօղլու՝ Կէտիկ Փաշա թաղամասի Հայ Աւետարանական Եկեղեցիի հոգեւոր հովիւ, Տելալ Տինք՝ «Հրանդ Տինք» Հիմնադրամի պատասխանատու աշխատող, ճարտարագէտ Նազարէթ Բինաթլը, ճարտարապետներ Ալին Փոնթիօղլուն, Ժան Գալփիլօվը եւ բարերարներ՝ Յարութ - Դարալ Խորոզօղլուները:

Անոնք Երեւան եկած էին ծանօթանալու տեղւոյն մանկապատանեկան ստեղծագործական կեդրոններու աշխատանքներուն եւ սերտելու օգտակար կարգաւորումներ: Այս բոլորը՝ «Քէմբ Արմէն» ծամբարին մէջ Հայ երեխաներու եւ պատանիներու ամառնային հանգիստին համար կազմակերպուելիք ծրագրիներուն մէջ՝ անոնց ստեղծագործական մտածողութիւններու եւ գեղարուեստական ընդունակութիւններու զարգացման համար:

Հիւրերը պաշտօնապէս հանդիպում ունեցան ՀՀ Սփիւռքի Նախարար՝ Հրանուշ Յակոբեանի հետ: Նախարարը ողջունելով գիրքնք իր երախտագիտութիւնը յայտնեց ամբողջ Պոլսահայութեան՝ իրենց ազգային ինքնութեան հաւատարիմ մնալուն եւ ինչպէս որպէս Հայ ապրելու իրենց օրինակ ծառայելուն համար: Հանդիպման ընթացքին Նախարարը անդրադարձաւ նաեւ Կէտիկ Փաշայի Հայ Աւետարանական Եկեղեցիի յարկին տակ գործող Հայաստանցի երեխաներու դպրոցին: Նախարարը շնորհակալութիւն յայտնեց Վերապատուելի Աղապալօղլունին՝ իր ուշադիր եւ սրտացաւ վերաբերմունքին համար, ինչպէս նաեւ

դպրոցի հովանաւորներ Յարութ - Դարալ Խորոզօղլուններուն՝ իրենց նիւթական աջակցութեան համար:

Ապա անոնք այցելեցին «Թուժօ» ստեղծագործական կեդրոնը եւ ծանօթացան տեղւոյն հմուտ մանկավարժներու եւ գիտարուեստական մասնագէտներու ուսուցողական ծրագիրներուն եւ կեդրոնի ընդհանուր աշխատանքներուն: Հիւրերը այցելեցին նաեւ Ամերիկայի Հայ Աւետարանական Ընկերակցութեան (ԱՀԱԸ) Նոր Նորքի «Շող» ցերեկային կեդրոնը եւ ծանօթացան հոն յաճախող սոցիալապէս հարցեր ունեցող ընտանիքներու երեխաներու դաստիարակչական գործունէութեամբ: Անոնք նաեւ գրուցեցին կեդրոնի ուսուցիչներուն, ընկերային գործիչին եւ հոգեբանին հետ ծանօթացնելով անոնց Իսթանպուլի մէջ իրականացուող երեխաներու յատուկ իրենց տարած բոլոր աշխատանքները:

Վեր. Աղապալօղլու պատմեց թէ ինչ դժուարութիւններէ ետք «Քէմբ Արմէն»ը վերադարձուեցաւ անոր սեփական տիրոջ՝ Կէտիկ Փաշայի Հայ Աւետարանական Եկեղեցիին եւ իր երախտագիտութիւնը յայտնեց այդ պայքարի պատնէշի վրայ բոլոր գտնուողներուն:

ԱՀԱԸ՝ աջակցութեան յանձնառութեամբ, կ'ողջունէ Իսթանպուլի մէջ համայնքային ջանքերով կատարուած «Քէմբ Արմէնի աշխատանքները» ըսաւ ԱՀԱԸ-ի Գործադիր Տնօրէն Չաւէն Խանձեան: «Մեր փափաքն է տեսնել խոնարհ հերոս Հրանդ Կիւզէլեանի առաքելութեան եւ Հրանդ Տինքի թողած աւանդին վերաբերեալ» ըստ «Քէմբ Արմէն» յաճախող հայ երեխաներու եւ պատանիներու նոր սերունդին մէջ: Թող «Մնացորդացի տուն» դարձը ուժգնութեամբ շարունակուի»:

SYRIAN ARMENIAN RELIEF FUND

Save Support Sustain

Syrian Armenian Relief Fund
P. O. Box 1948
Glendale, CA 91209-1948

www.syrianarmenianrelieffund.org

MEHER BABIAN, D.D.S.
General Dentistry

1111 S. Glendale Avenue
Suite 206
Glendale, CA 91205

Tel: (818) 547-0884
Tel: (818) 547-1476

Karabakh Conflict: Report of Chatham House on April War

LONDON (Panorama.am) -- British analytical center, Chatham House published a report on the Four Day April War and its consequences.

The report reflects on the Nagorno Karabakh conflict, involving Armenia and Azerbaijan, which poses a major threat to regional and European security. "Following a surge of violence in early April 2016, international concern has shifted from stabilizing a fragile ceasefire to war prevention".

"Negotiations have remained deadlocked, with no fundamental change in the parties' positions, since the early 1990s. As a result the more aggrieved and now rearmed party, Azerbaijan, sees front-line violence as its sole lever of influence to counter the indefinite prolongation of a 'frozen conflict'," reads the report.

According to the author of the report, Laurence Broers, Azerbaijan presents its operations of 2-5 April 2016 as a tactical victory and psychological breakthrough, although slivers of territory changed hands for the first time since 1994, little of strategic significance appears to have altered on the ground.

"The most important change is the erosion of the deterrent assumed to

exist between Azerbaijan and Armenia," the author writes.

According to Broers, designed in the mid-1990s, the mandate of the Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE) to monitor the ceasefire is limited and obsolete. "This has resulted in the delegation of security arrangements to one of the lead mediators, Russia, which has sought to create a deterrent precluding all-out war".

The author concludes that Armenia and Azerbaijan are now suspended in a dangerous security vacuum that needs to be filled by multilateral international action. The scope for that action is defined by external consensus on averting a major new war.

"Institutional and procedural inertia, geopolitical rivalries in neighboring theaters, the cynicism of the parties and deep mistrust between them, and the dividends of symbolic nationalism for unreformed elites remain significant obstacles to negotiating alternatives to the status quo. These factors combine with the erosion of constraints on recursive low-intensity violence to pose significant risks that a large-scale war could occur by default," the conclusion reads.

Armenia Enhances Border Security, Calls for Stability in Turkey

YEREVAN (Combined Sources) -- The Border Guard Department of Russian Security Service in Armenia has enhanced security regime on the border between Armenia and Turkey

The move comes after an attempted coup in Turkey that left 265 people dead. Some 2,839 soldiers, including high-ranking officers, arrested.

Russian servicemen jointly with Armenian forces patrol Armenia's frontiers with Turkey and Iran, as well as serve in Zvartnots airport.

Armenia meanwhile, expressed hope on Saturday that the political

situation in Turkey will return to normal after the failed military coup attempt overnight.

"We are continuing to closely monitor developments taking place in Turkey," said the Armenian Foreign Ministry spokesman, Tigran Balayan.

"Stability and law and order in the neighboring country based on respect for democracy, human rights and fundamental freedoms are important for the entire region," he wrote on Twitter.

Balayan tweeted earlier in the day that Armenian citizens in Turkey that are

Former Top Managers of Metsamor Nuclear Power Plant Prosecuted For Fraud

YEREVAN -- The former director general and three other senior executives of the Metsamor nuclear power plant will go on trial soon on charges of serious fraud, Armenia's National Security Service (NSS) announced on Thursday.

According to a statement, issued by the NSS, the investigation established that the CEO of the facility Gagik Markosian, commercial director Rubik Movsisian, deputy CEO M. Movsisian and Eduard Ghazarian, head of repair and supervision department, stand accused of embezzling almost 784 million drams (\$1.6 million) while administering procurements commissioned by the plant.

"The crime has been solved and the damage caused to the state in the amount of 784 million drams was fully recovered. The criminal case has been sent to court along with the indictment," the statement said.

Markosian resigned as Metsamor chief executive in December 2014 following the arrest of Rubik Movsesian, the plant's commercial director and one of the four men charged in the fraud case.

The Armenian Nuclear Power Plant located about 40 kilometers west of Yerevan was designed and built in the 1970s. Its sole functioning reactor generates more than one-third of Armenia's electricity.

U.S. Experts Conduct Trainings on IEDs in Armenian Defense Ministry

YEREVAN (Mediamax) -- U.S. experts are spending three weeks training detection and neutralization of improvised explosive device (IED) in peacekeeping engineering battalion of Armenian armed forces starting from July 11.

The American side expressed readiness to support not only in organization of regular courses within the framework of the Global Peace Operations Initiative (GPOI), but also detection and sterilization equipment acquisition for improvised explosive devices.

Apart from that, American experts are conducting 2 week-long training on

target distraction and laser shooting simulator equipment maintenance and repair in Armenian Armed Forces Zar education center starting from July 11.

Armenian side purchased Miles system training equipment a year ago within foreign military financing program: the US side organizes regular courses on exploitation and repair after that.

This training equipment gives opportunity to conduct training exercises maximally similar to combat actions.

Armenian Defense Ministry plans to invest in new Miles equipment for two additional units in the future.

in need of urgent help should contact the Foreign Ministry in Yerevan by phone or e-mail. "No country represents our interests in Turkey," he explained.

According to preliminary information, no citizens of Armenia or [ethnic] Armenians have suffered from the events in Turkey.

FIDH Denounces Violations of Humanitarian Law during April Clashes

YEREVAN (Armradio) -- The Worldwide Movement for Human Rights (FIDH) has studied comprehensively both Armenian and Azerbaijan sources and, based on the figures and facts confirmed by both sides, has published a situation note denouncing the violations of international humanitarian and human rights law during the April clashes along the Nagorno Karabakh line of contact.

"Whereas some of the human losses reported might have occurred as a result of failure to take precautionary measures and assess the effects of the attack towards the civilian population, at least three elderly civilians, residents of Talish village in Nagorno-Karabakh were reportedly killed deliberately and their bodies mutilated when the Azerbaijani troops entered and took control over the village. Ears of the above-mentioned three civilians were cut off," FIDH said.

It reminded that "the killing of civilians is prohibited both in the Geneva Conventions and as a norm of customary international humanitarian law."

"Arbitrary deprivation of life and murder of civilians are prohibited under international human rights law and this prohibition is non-derogatory and therefore applicable at all times. On 4 April 2016, it was reported that Azerbaijani forces decapitated a soldier from the self-proclaimed Nagorno-Karabakh of Yezidi origin, Kyaram Sloyan, who had been killed in combat. The video and pictures of his severed head later appeared on social networks. Soldiers and civilians were shown as holding up his head as a military trophy and a sign of victorious act. Later, reports appeared about two other beheaded soldiers of the army of the self-proclaimed Nagorno-Karabakh. In all three cases families later lodged an application before the European Court of Human Rights," FIDH said.

FIDH quotes Nagorno-Karabakh Ombudsman as saying that Kyaram Sloyan's head was returned and buried next to the soldier's body while no action was taken by the Azerbaijani authorities with respect to returning the heads of the two other soldiers. "Additionally to being absolutely prohibited by national and international law, such inhumane treatment reinforces the inter-ethnic hatred and contributes to further conflict escalation. On April 8, 9, 10, 20, and 21, 2016 the International Committee of the Red Cross (ICRC) facilitated a handover between the sides, of the bodies of those

killed in combat along the Line of Contact. According to information provided by the Ministry of Defense of Armenia, bodies of at least 18 soldiers of the self-proclaimed Nagorno-Karabakh were transferred to Armenian side. There were reports that the bodies were handed over mutilated. For the time being, there is no possibility to confirm the reports of mutilation by an independent source, neither is it possible to affirm independently whether they were subjected to torture when alive. The Azerbaijani media reported similar crimes by the Armenian forces referring to the refusal of the Armenian side to return a slain body of an Azerbaijani soldier. It was not possible to independently verify these reports, neither was this information publicly confirmed by the ICRC. Non-verified and non-reliable information actively spread during the military conflict feeds the escalation and is a further show of the urgent need for an independent international monitoring and investigation," the report reads.

If accurate and confirmed, these reports amount to war crimes. Torture, ill-treatment and mutilation of the dead is strictly prohibited under both conventional and customary international humanitarian law. FIDH urges both sides to impartially investigate these allegations, to bring those responsible to justice and to cooperate with international mediators ensuring the handover of soldiers' bodies to their families. FIDH calls on all parties to the conflict to:

- Respect and apply the provisions of the international humanitarian law and human rights law;
- Ensure full respect to the right to life and security of people affected by the conflict;

- Hold accountable those responsible for violations of international humanitarian and human rights law and fight impunity;

- Respect the 1994 ceasefire, refrain from using force, not promote the use of force, and end the arms race in the region;

- Refrain from promoting hate and war propaganda;

- Accept an independent fact-finding mission into the conflict zone and provide the members of the mission with full access to places and persons affected by the conflict.

FIDH urges Azerbaijan and Armenia to ratify the Rome Statute of the International Criminal Court (ICC).

Tense Hostage Standoff Continues

Continued from page 1

the group, said on Tuesday he has been acting as a go-between in negotiations held between the National Security

Service (NSS) and the hostage takers.

"Those negotiations continued yesterday and the National Security Service (NSS) submitted a demand-proposal to the 'Sasna Tsrer' armed group,"

British Foreign Secretary's Ancestor Among Righteous Turks

WASHINGTON, D.C. (Armenian Assembly) -- The newly-appointed British Foreign Secretary Boris Johnson is famous for his tenure as mayor of London, his colorful personality, and the leader of the Brexit campaign in the June referendum. Far less known was his personal background reflecting a wide mix of the British ethnic heritage, including a Turkish ancestor, Ali Kemal, who truly distinguished himself as one of the bravest voices opposed to the leaders perpetrating the 1915-1923 Armenian Genocide and was brutally assassinated by racist forces in 1922.

In 1909, for fear of his life as a journalist, Ali Kemal fled to England in exile with his wife Winifred and his daughter. But, shortly after giving birth to a son at Bournemouth, Dorset, his wife passed away from puerperal fever. A few years later in 1912, he returned to the Ottoman Empire and married again with Sabiha Hanim, the daughter of an Ottoman pasha. Ali Kemal's children from his first wife, still living in England, adopted their maternal grandmother's maiden name of Johnson. Ali Kemal's son, originally named Osman, later began to use his middle name of Wilfred as his first name, and is the grandfather of Boris Johnson.

Johnson's great-grandfather Ali Kemal happens to be the most significant Turkish critic of the annihilationist policies of the Ottoman state. Ali Kemal was a journalist and public speaker, who even had a short stint as minister in the post-war Ottoman cabinet in 1919.

Dr. Vahakn Dadrian, whose numerous publications have revealed the breadth of German and Ottoman evidence on the Armenian Genocide, provided a compelling description of Ali Kemal's role in Young Turk era politics. Ali Kemal was a proponent of liberal ideas that were suppressed by both the Young Turk extremists and Turkish Nationalists led by Mustafa Kemal.

Ali Kemal, with a passion unequalled by any Turk, condemned the genocide against the Armenians and inveighed against the Ittihadist chieftains as the authors of that crime, relentlessly demanding their prosecution and punishment. In line with this

Yenighomshian told reporters.

"Yesterday I met with NSS officials, Zhirayr Sefilian [in prison] and members of 'Sasna Tsrer' group," he

attitude he campaigned also against the Kemal movement which then was being propped up by the clandestine partisans of the defunct Ittihad. He was kidnapped from a barber shop at Tokatlyan Hotel in Istanbul, and was being carried to the Asiatic side of the city by a motor boat en route to Ankara for a trial on charges of treason. The party was intercepted, however, at Ismit by General Nureddin, then Commander of the First Army which was aligned with Mustafa Kemal. Ali Kemal was lynched by a mob set up by the General. His head was smashed by cudgels and he was stoned to death. As described by Nureddin personally to Dr. Riza Nur, who with Ismet (Inonu) was on his way to Lausanne to negotiate peace with the Allies, "his blood-covered body was subsequently hanged with an epitaph across his chest which read, "Artin Kemal." Through the bestowal of an improvised Armenian name to the victim, a blue-blooded Turk, was thus administered the supreme indignity of depiction as a member of a despised nation.

Historically reviled in Turkey as a traitor, attempts were made to revisit Ali Kemal's legacy with the rise of Boris Johnson to prominence. He was recast as a dissident and advocate of minority rights. In 2004, the Turkish Journalists' Association listed Ali Kemal among the martyred journalists of the Republic of Turkey. That list was soon augmented by Hrant Dink, who was assassinated in 2007 for encouraging Turks to reconcile with the Armenian Genocide and whose murder investigations are still not closed because of clear official complicity. In 2011, the Turkish Journalists' Association added 10 names of Armenian journalists who were killed in 1915, including Krikor Zohrab, a prominent writer and lawyer who was a sitting deputy in the Ottoman parliament at the time of his execution.

Kemal Ali was remembered by Armenians and mainstream historians as an extraordinary person who was truly one of the most righteous and brave Turkish notables during and after the Armenian Genocide era; the linkage to the new Foreign Secretary of Great Britain, Boris Johnson is remarkable.

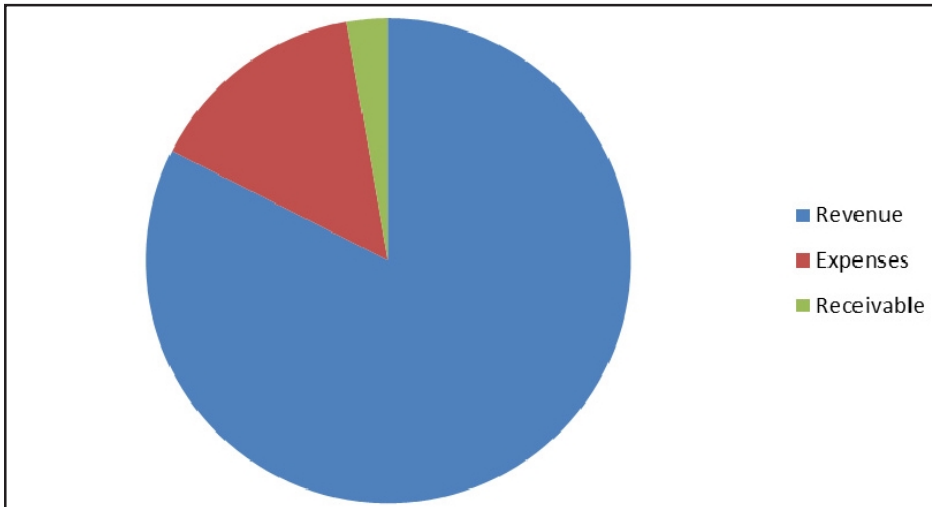
said. "I gave them the NSS's demand-proposals, details of which I won't publicize for now. Those guys said they will respond to it tonight at 7 p.m."

SARF February 2016 Telethon Report

GLENDALE -- A few months ago, many of you here in the United States, and particularly in southern California, participated in a successful telethon, the proceeds of which were earmarked to help our brethren in Syria and those taking refuge in Armenia overcome the burdens of a brutal war that has so far lasted for more than 5 years.

taken refuge in Armenia. This contribution is being channeled through Ani/Narod Charitable Organization and OXFAM Armenia.

Regrettably the situation in Syria, in particular Aleppo, is still very dire and far from a peaceful settlement. Injuries, fatalities and property loss occur daily, necessitating financial support to our folks more than ever.

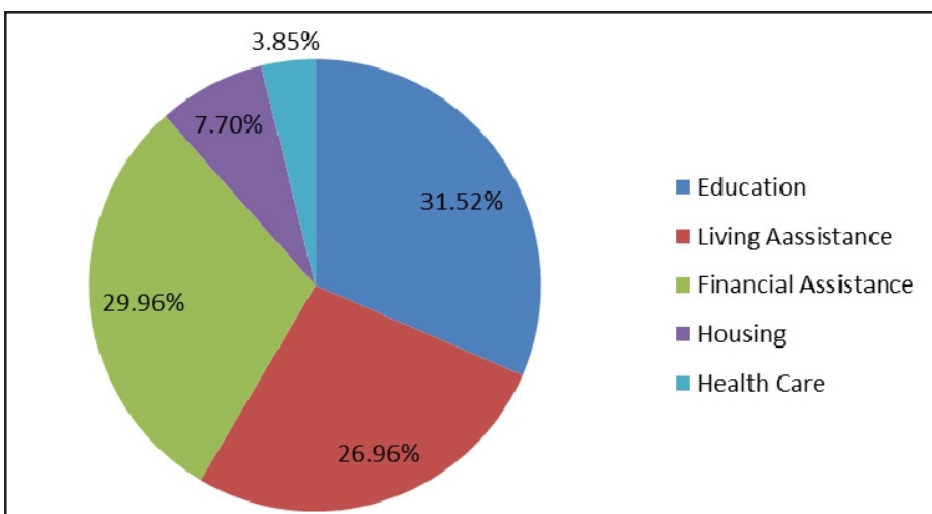

SARF Telethon Financial Highlight
Revenue 1,210,830 - Expenses 216,461 17.88%
Receivable 40,715 3.36%

The Board of Directors of the Syrian Armenian Relief Fund "SARF" is hereby sharing with its supporters the results of the February 21, 2016 Telethon, during which we raised \$1,210,830. Aggregate broadcast ex-

SARF leadership continues to be in touch with leaders inside Aleppo on an ongoing basis to inquire about the situation on the ground as well as to discuss arising needs.

Syrian Armenian Relief Fund

Distribution of Funds Received by Shdab (Emergency Assistance Management - Aleppo)

penses were \$216,461, and we still have \$40,715 receivable from pledges made during the telethon.

Although the bulk of the money is allocated for Armenians living in Syria, we have transferred \$50,000 as housing subsidy to more than 16,000 Syrian Armenian refugees who have

once again thanks its supporters in the United States for their contributions to relieve the pain and suffering of Armenians in Syria. We humbly ask that you continue to support them as they all are in dire circumstances.

Donations can be mailed to SARF P.O. Box 1948, Glendale, CA 91209.

Medieval Armenian Capital of Ani

Continued from page 1

dated its power by uniting feudal principalities at the end of the ninth century.

Although Bagratid King Ashot I (884-890) established his capital at Kars, King Ashot III (953-977) transferred the court from Kars to Ani in 961. It was during this period, (963-964) the inner walls of the city were constructed. With its new status, the city was enlarged and transformed from a fortress into a royal residence and capital of a kingdom. King Smbat II (977-990) built the second line of the fortifications. During the reign of King Gagik I (990-1020), the city

experienced a paramount prosperity for being the center of the cultural, religious and economic activity. It was during this period the renowned architect Trdat built the Cathedral of Ani and round church mausoleum of St. Gregory of Gagik I.

Following Gagik's rule, the city was attacked by Georgians, Arabs and Byzantines. The town fell in 1045 to the Byzantines who reinforced the Citadel. In 1064 the city was conquered by Seljuks under the command of Alp Arslan. The impressive mosque of Manucehr which is the first mosque of the Anatolian plateau and the building known as Seljuk

Planning the Future of Camp Armen

PARAMUS, NJ – Early July, Rev. Kirkor Agabaloglu, Pastor of the Armenian Evangelical Church of Gedik Pasa, Istanbul was in Armenia, along with a delegation comprised of members of the Committee for the Construction and Rehabilitation of Istanbul's CAMP ARMEN (Kamp Armen), including engineer Nazareth Binatli, architects Aleen Pontiglu, Zhan Gavrilov, representative of the Hrant Dink Foundation Delal Dink (Hrant Dink's daughter) and benefactors Harout and Talar Khorozoglu.

They came to Yerevan to get acquainted with creative centers for children and youth, and learn some positive things that they can implement at CAMP ARMEN, where children and youth will come during their summer vacations and develop their creative thinking and artistic abilities.

The guests met with RA's Minister of Diaspora Hranush Hakobyan. The Minister welcomed the guests warmly and expressed her gratitude to all the Armenians of Istanbul, for staying true to their national identity and setting an example of how to live as an Armenian. During the meeting, the Minister also touched upon the school for children from Armenia, based under the roof of the Armenian Evangelical Church in the Gedik Pasa. She expressed her gratitude to Rev. Agabaloglu for his attention and heartfelt attitude for this school, as well as to the school's sponsors, Harout and

Dalar Khorozoglu for their financial assistance.

They later visited "TUMO Center for Creative Technologies," and got acquainted with creative and skilled education of the students and the control system of the center led by the qualified educators and technical experts. The guests also visited the AMAA's Nor Nork District's SHOGH Day Care Center and got acquainted with the activities of the children who come from families with social issues and problems. They also talked with the teachers, the social worker and the psychologist of the Center. The guests familiarized them with all the activities that are carried in Istanbul among Armenian children.

Rev. Kirkor Agabaloglu spoke about all the difficulties that they went through last year for the return of CAMP ARMEN to its right owner, the Armenian Evangelical Church of Gedik Pasa.

"The AMAA commends and whole heartedly supports the community efforts in Istanbul exerted to reconstruct Camp Armen," said Zaven Khanjian, AMAA Executive Director/CEO. "It is our sincere wish to see the mission of the audacious hero, Hrant Guzelian, and the legacy of Hrant Dink, reignite at Camp Armen with new generations of Armenian Youth walking the path of the faith and may the 'homecoming of the remnants' vigorously resume."

Armenian Citizen Among Victims

Continued from page 1

General is in touch with the victim's relatives in order to provide necessary assistance." The ministry declined to immediately identify the victim for what its spokesman, Tigran Balayan, called "ethical reasons."

President Serzh Sarkisian said

he is "deeply shocked" by the Nice attack in a letter of condolence sent to his French counterpart Francois Hollande.

"France became the target of barbaric actions for the second time in the last 18 months," wrote Sarkisian. "They are a blow to not only France but also entire humankind."

Palace located north of the city walls were built in this period.

During the 12th and 13th centuries Ani changed hands several times. After the Mongol invasion in 1239, Ani lost its importance as a commercial center. In the following years, the area remained in the realm of Karakoyunlus, Akkoyunlus and the Ottomans.

"We made sure that all the participants of the 40th session of UNESCO's World Heritage Committee realized that Ani is an Armenian city", Vahram Kazhoyan, Secretary

General of the National Commission of Armenia for UNESCO posted on his Facebook page.

The members of the Committee, led by Chairperson of the Committee, Ambassador Lale Ülker, the Director General for Overseas Promotion and Cultural Affairs at the Turkish Ministry of Foreign Affairs studied numerous applications from different countries, one of which was submitted by Turkey wishing to include medieval Armenian city Ani in UNESCO's list of World Heritage Sites.

CNN ՅԱՅԱՍՏԱՆԸ ԿԸ ԴԱՍԷ ԼԱԲԱԳՈՅՆ ԳԻՆԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՇԱՐՔԻՆ

ՅԱՅՏՆԻ ԵՆ «ՈՍԿԷ ԾԻՐԱՆ»-2016-Ի ՅԱՂԹՈՂՆԵՐԸ

Ամերիկեան հեղինակաւոր CNN պարբերականը Հայաստանը ներառած է 15 լաւագոյն գինեգործական ուղղութիւններու շարքին: Իտալացիները կ'ըսեն, որ «Ուտելիքը առանց գինիի նման է առանց օրուան արեւի»: Իրականութեան մէջ, շատ մշակոյթներու համար գինին ուտելիքի կարեւոր մասն է, եւ գինիի արտադրութիւնը Միջերկրածովեան տարածաշրջանէն տարածուած է բոլոր մայր ցամաքներ:

2012 թուականին Հայաստանը դրաւ միջազգային գինեգործական քարտէզի վրայ,- կը նշէ CNN-ը:

Շաբաթ Յուլիս 16-ի երեկոյեան «Մոսկուա» կինոթատրոնին մէջ տեղի ունեցած է «Ոսկէ ծիրան» միջազգային կինոփառատօնի փակման հանդիսաւոր արարողութիւնը: Հայկական ֆիլմին ունեցած մեծ աւանդի համար «Եղիցի լոյս» յատուկ մրցանակին արժանացաւ ռեժիսոր Ռոման Բալայեանը: Իսկ ռեժիսոր-

մին ունեցած մեծ աւանդի համար «Եղիցի լոյս» յատուկ մրցանակին արժանացաւ ռեժիսոր Ռոման Բալայեանը: Իսկ ռեժիսոր-

Շար.ը էջ 19

«Գինիի արժեւորումը բարձր մակարդակի վրայ է եւ յանգեցուցած է գինեգործական երթուղիներու յառաջացման, երբ Գերմանիան 1935 թուականին բացած է իր սեփական վայնշտրասէն (Գինիի երթուղին):

Այսօր գինեգործական երթուղիներն ու զբօսաշրջային պտոյտները աւելի հիասքանչ են, քան առաջ՝ կարեւորէն (Պորտօ) եւ գեղարուեստականէն (Քէյփ թաուն) մինչեւ պատմականը (Հայաստան) ու անսպասելին (Պրագիլը)», ըստ «Արմենիքս»-ի կը գրէ պարբերականը՝ ներկայացնելով 15 լաւագոյն գինեգործական երթուղիները:

Աւստրալիայէն, ԱՄՆ-ի Քալիֆորնիայէն, Փորթուգալիէն, Հարաւային Աֆրիկէէն, Յունաստանէն, Չիլիէն, Գանատայէն, Իտալիայէն, Պրագիլէն, Արժանթինէն, Սպանիայէն, Գերմանիայէն, Ֆրանսայէն ետք պարբերականը անցում կը կատարէ դէպի Հայաստան՝ վայոց ձոր:

«Համաձայն Աստուածաշունչին՝ Հայաստան աշխարհի մէջ գինիի արտադրութեան առաջին տարածաշրջանն է, քանի որ անկա Արարատ լեռան լանջերուն է, ուր Նոյ ջրհեղեղէն ետք տնկեց առաջին որթը:

Հնագէտները կը համաձայնին, որ ոչ վաղ անցեալին այստեղ յայտնաբերուած է 6100 տարուայ հնութեան գինեգործարան:

Տեղական Արենիի բազմազանութիւնը դարեր շարունակ մնացած է անփոփոխ՝ շնորհիւ բարձր դիմացկանութեան:

Վայոց ձորը այն տարածաշրջանն է, ուր գինիի արարման կը նպաստէ տարեկան 300 արեւոտ օրը:

Ամենաշատ կազմակերպուող պտոյտները տեղի կ'ունենան այն տարածքներ, ուր կայ անման կարմիր Areni Noir-ը, որ

Գրաւուած Թուական Mark Your Calendars

Հայաստանի Անկախութեան Օրուայ ՓԱՌԱՏՕՆ Սեպտեմբեր 18, 2016

SUNDAY	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Armenian Independence Day FESTIVAL

To reserve your booth
please call Nor Serount Cultural Association
Ձեր կրպակները ապահովելու համար
հեռաձայնեցէք Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան
(818) 391-7938

«ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ»

ՊՈՎՏ. ԳՐԱՅՐ ԸԵՊԵՏԵԱՆ

«Եթե մենք՝ ամերիկացի հրեաներս, միայն կեղբորսնանք մեր ողբերգութեան վրայ եւ ջատագովը չըլլանք խօսելու այլ ցեղասպանութիւններու մասին, ինչպէս՝ Քամպուտիոյ, թուրքիներու, եգիպտացիներու եւ ուրիշներու, ապա մենք անգիտացած կ'ըլլանք մեր առաքելութեան մէջ կարեւոր բարոյական պարտականութիւն մը, թէ՛ մենք կոչուած ենք վերաշինելու աշխարհը»:

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պարաք Օպամայի մէկ ակնարկը՝ ձափոնի մէջ Հիւրոշիմա քաղաքի յուշակոթողին առջեւ, մայիս 2016-ին: Հոն, երբ 1945-ին հիւլէական ուժով արձակումը պատճառեց հազարաւոր զոհեր ու քանդեց քաղաքը:

«Եթէ ներկայ ճարտարարուեստի յառաջխաղացքին զուգահեռ չզարգանայ մարդկային հեղինակութիւնը, ապա ան կրնայ աղէտալի վիճակներու հասցնել աշխարհը», շարունակեց նախագահը: Եւ այս դիտանկիւնէն մեկնելով՝ ան ընդգծեց ճարտարարուեստի յառաջխաղացքին կողքին բարոյական յեղափոխութեան մը զարկ տալու կարեւորութիւնը:

Գլխաւոր հարցումը սակայն կը մնայ հետեւեալը՝ «Ինչպիսի՞ բարոյական յեղափոխութեան մը կ'ակնարկէ պրն. նախագահը»:

Եթէ Մ. Նահանգներու նախագահին ձափոն աչքելութիւնը «լեցուն» էր ակնկալութիւններով, թէ ան ներում պիտի հայցէ եթեանասուն եւ մէկ տարի առաջ պատահած դէպքին համար, ապա այդ մէկը չիրականացաւ: Նախագահը բաւարարուեցաւ՝ ըսելով. «Պէտք է քաջութիւն ունենանք դուրս գալու վախի տրամաբանութենէն եւ ստեղծելու վախէ զուրկ աշխարհի համակարգ մը»:

«Ժամանակն է նախաձեռնելու եւ անհրաժեշտ է ճիշդ որոշումներ տալու՝ մեր կեանքերուն յառաջխաղացքին համար», ըսաւ գերմանացի գործակիցս՝ Հորսթ Շօրենպրանտէ, Պերլինի մէջ, Յունիս 2016-ին, երբ Գերմանիոյ մեր գրասենեակի գործակիցներու շնորհակալութիւն կը յայտնէի իրենց երկրին Պունտեսթակի պատմական որոշումին համար: Բայց շնորհակալական այդ խօսքին դիմաց կար անոնց վճռակամութիւնը՝ նախաձեռնելու եւ ճիշդ որոշումներ տալու անհրաժեշտութիւնը:

Պերլինի խորհրդարանին՝ Պունտեսթակի պատմական այդ մեծ շէնքին դիմաց կանգ առած՝ կը մտածէի եւ յանկարծ սկսայ մտաբերել այն շատ մը հայկական եւ այլ տեղեկատուական ցանցերու վերլուծումները՝ որոշումին առնչութեամբ: Թէ ինչո՞ւ պէտք էր, որ Գերմանիան հարիւր եւ մէկ տարի սպասէր այս որոշումը տալու համար: Ու տակաւին վերլուծումներ

ընդ մէջ չէր պակսեր հաշիւի գործօնը: Վերջապէս, հայուն «սեւ աչքերուն» համար չէր, որ տրուած էր այս որոշումը, որովհետեւ Գերմանիան, Համաշխարհային Ա. պատերազմի ընթացքին, իբրեւ թուրքիոյ դաշնակից երկիր, նաեւ մեղ-

սակից է Հայոց ցեղասպանութեան եւ պէտք է հատուցէ՝ եւ վերլուծումներու շարքը կ'երկարի:

«Եթէ մենք՝ ամերիկացի հրեաներս, միայն կեղբորսնանք մեր ողբերգութեան վրայ եւ ջատագովը չըլլանք խօսելու այլ ցեղասպանութիւններու մասին, ինչպէս՝ Քամպուտիոյ, թուրքիներու, եգիպտացիներու եւ ուրիշներու, ապա մենք անգիտացած կ'ըլլանք մեր առաքելութեան մէջ կարեւոր բարոյական պարտականութիւն մը, թէ՛ մենք կոչուած ենք վերաշինելու աշխարհը»:

Եթէ մենք ամերիկացի-հրեայ եւ Ֆիլադելֆիոյ նահանգապետ ձիմ Քենին, որ կը խօսէր Հրէական ողջակիզումի յիշատակին կառուցուելիք հանրային հսկայ պարտէզի մը հիմնարկէքին առիթով, Մայիսի 2016-ին: Բայց նահանգապետը երեւի յիշեցնելու տրամադրութեամբ շեշտեց. «Նման յուշակոթողներ պէտք է ծառայեն իբրեւ ապրող վկայութիւններ, թէ այլեւս երբեք պէտք չէ արտօնել, որ հրեայ ժողովուրդը սպառնալիքի ենթարկուի եւ կամ սպաննուի»:

Եթէ տեղին եւ յոյժ կարեւոր մարտահրաւէր մըն է նահանգապետին յորդորը՝ ուղղուած մարդկային քաղաքակրթութեան, սակայն

կայ բաց մը: Քսաներորդ դարու Ա. ցեղասպանութիւնը՝ Հայոց ցեղասպանութիւնը: Բայց արդե֞ք Հայոց ցեղասպանութիւնը պիտի դասենք նահանգապետին մատնանշած «ուրիշ»-ներու շարքին: Ցեղասպանութիւն մը, որ եթէ իր ճիշդ ժամանակին ճանչցուէր, կրնար կանխել շատ մը նման դժբախտութիւններ, որոնք գործադրուեցան եւ ցարդ կը կրկնուին: Իսկ շարտու պարագային, անիկա ոչ թէ միայն մէկ ժողովուրդի մը պէտք է վերաբերի, այլ՝ համայն մարդկութեան:

Պունտեսթակին հեռանալով՝ ուղղուեցայ տեսնելու Պերլինի մէջ Հրէական ողջակիզումի յատուկ յուշակոթողը եւ թանգարանը: Յուշակոթողը, այսպէս ըսած, արդիական ոճով ճարտարապետական մտայնացում մըն է, որ կը ներկայացնէ գերեզմանանման տապանաքարեր: Պէտք էր փորձէի ընկալել ճարտարապետական այս մտայնացումի միտք բանին, թէ՛ Հրէական ողջակիզումը սարսափելի էր ու սահմուկեցուցիչ, բայց զէթ հրեայ նահատակները կը հանգչէին, որովհետեւ Գերմանիան եւ աշխարհը ճանչցած

Շար.ը էջ 18

Ընկերային Խրախճանք

95

Հ.Մ.Մ.ի ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
-ամենակին առթիւ

Կազմակերպութեամբ՝
Փասատինայի Հ.Մ.Մ.-ի Վարչութեան

Երեկոն կը խանդավառէ՝
Առնօ Մկրտչեան

Ուրբաթ, 26 Օգոստոս, 2016

Երեկոյեան ժամը 8:00-էն սկսեալ
Հ.Կ.Բ.Մ.-ի «Կարօ Սողանալեան» սրահին մէջ
1060 N. Allen Ave., Pasadena, CA 91104

ԿԱՊՈՅՏ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐ ԶՐԴԵՅՈՒԱԾ ՄԵԼԳՈՆԵԱՆԵՆ «ՄԵԼԳՈՆԵԱՆՑԻ ԸԼԼԱԼԸ ԶԻ ԲԱՑԱՏՐՈՒԻՐ, ԱՅԼ՝ ԿԱՊՐՈՒԻ» ԼՈՒՍՈՅ ՏԱՃԱՐԸ

ՎԱՐԴԱԵՍ ԳՈՒՐՈՒԵԱՆ

Պէջրութի օդակայանը նոր շինուած էր: Այդ շրջանին համար մեծ եւ փառաւոր օդակայան մըն էր: Օդակայանին մէջ կը մտածէի՝ եթէ Պէջրութի օդակայանը այսքան մեծ եւ գեղեցիկ է, հապա Նիկոսիոյ օդակայանը ինչ պիտի ըլլար: Հաւանաբար Անգլիացիները Միջին Արեւելքի լաւագոյն օդակայանը շինած են հոն ...

"Helen of Troy" ֆիլմը նոր տեսած էինք: Յոյն աղջիկները, գեղեցիկ, կարճ փէշերով, գեղեցիկ սրունքներով, սանտրուած մագերով, ամէն անկիւնադարձին չաստուածուհիներու պէս քեզ պիտի դիմաւորեն: Ինչ բարտաւոր էինք որ յունական երկիր մը կ'երթայինք դիմաւորուելու հիւրընկալ հելենուհիներու կողմէ:

Մէկ ժամէն հասանք Նիկոսիոյ օդակայանը:

Մեծ մօրս հաւնոցէն քիչ մը աւելի մեծ, չէ, բաւական մը աւելի մեծ, հաւնոցի նմանող շէնք մըն էր Նիկոսիոյ օդակայանը: Ուզեցի ենթադրել որ մեզ, աշակերտներու «հին» օդակայանը իջեցուցած են: Իմացայ որ չէ, ա՛յս էր Նիկոսիոյ միակ օդակայանը ...

Պրն. Սեպուհ Աբգարեանը եկած էր մեզ դիմաւորելու: Երիտասարդ, շատ համակրելի, գեղադէմ, երիտասարդ եւ ազնիւ անձ մըն էր: Այդ տարիներուն Մելգոնեանի դիւանապետն էր ան: Անցադրերու եւ վախճանու հարցերը կարգադրելէն ետք, ելանք դուրս:

Պասի մը մէջ տեղաւորուեցանք եւ ճամբայ ելանք: Ես պատուհանին քով նստայ որպէսզի հելենուհիները տեսնեմ, եւ չես գիտէր, կրնար բարտա ժպտիլ: Ծամբան, կնքոտիներ հագուած, յոյն ծերուկ կիներ ճամբաները կ'աւելին: Հին տուններու առջեւ խեղճ ու կրակ կիներ, ծերունիներ նստած...

Կ'երեւայ Տրովաթալի պատերազմին բոլոր գեղեցիկ յոյն աղջիկները գերեւարուած էին...

Հեռուն երեւցաւ Մելգոնեանի ջրամբարը: Նախկին աշակերտները սկսան պոռչտալ՝ «Ջրամբարը, ջրամբարը» եւ ուրախութիւն, ծափահարութիւններ: Ենթադրեցի որ ճիշդ որոշում մը առեր եմ Մելգոնեան գալով:

Եւ մտանք Մելգոնեան: Աղա կարապետ եւ Աղա Գրիգոր Մելգոնեան եղբայրներու նորակերտ դամբանը, բարերարներու վեհանիստ կիսանդրիներով մեզ դիմաւորեցին: Ինչ վեհաշուք պատկեր: Ճերմակ մարմարով, քանդակներով եւ ուժի ցուցադրիչ

հիւսուածքներով բարձրացած, Մելգոնեան եղբայրներու կիսանդրիները խորհրդաւոր լրջութեամբ, բայց բարեացակամ ժպտով կը դիմաւորեն եւ բարիգալուստ կը մաղթեն քեզի: Ինչ պատիւ որեւէ հայ պատանիի համար, որ կ'արժանանար Մելգոնեանցի ըլլալու պատիւին, եւ հազիւ Մելգոնեան մտած, ազգին մեծագոյն բարերարներէն երկուքը զինք կը դիմաւորեն, սիրով եւ գուրգուրանքով: Մելգոնեան եղբայրները, կիսանդրիներու աչքերով, գաղտնի ժպտով մը կը դիտէին մեզ եւ կարծէք «բարի եկաք» կ'ըսէին: Բարութիւն մը կը հոսէր այդ կիսանդրիներէն: Ապահով կը զգաս որ երկու հսկաներ քու պաշտպաններդ են այլեւս: Վախնալու պէտք չունիս: Անոնք, իրենց անտեսանելի ձեռքերով կը զրկեն քեզ, հոգիդ կը ջերմացնեն եւ քեզ կ'առաջնորդեն դէպի աղբիւրը լոյսին: Եւ կարծես մէկ պատգամ, մէկ խնդրանք ունին քեզմէ՝ Մարդ եղիր եւ Ազգիդ վրէժը լուծէ Թուրքէն, լաւ հայ ըլլալով:

Մելգոնեան կրթական Հաստատութեան շրջապատը իր ճարտարապետական լուծումներով ազգային տաքուկ աւանդութեան շունչը կը փոխանցէր մեզի: Դպրոցին մուտքէն կը սկսի այդ խորհրդաւոր վեհութիւնը: Այդ եղաւ իմ առաջին տպաւորութիւնս երբ 1961-ին առաջին անգամ Մելգոնեան մտայ: Ապա, դամբանին երկու կողմերը, եռաշարի, փառաւոր զոյգ շէնքերը Մելգոնեանի, ձախին՝ աղջկանց, աղին՝ մանչերունը, իրենց յատուկ ճարտարապետական ոճով, գեղեցիկ, աստիճանաւոր եւ կիրաւորապէս թաճեւ մուտքով, կ'իշխեն շրջապատին վրայ: Ենթերու առջեւ բացուող պուրակները կարծես զիրենք ցանող որբերուն լեզուներով բարիգալուստ կը մաղթեն քեզի եւ կը յուշեն որ «Ազգիդ վրէժը լուծելու չմոռնաս...»:

Զոյգ շէնքերը Մելգոնեանի ... Պէջրութի մեր փոքր տուններէն ետք, վեհանիստ այդ շէնքերը, թառած Նիկոսիայէն դէպի հարաւարեւելք, Լիմասոլի ճամբուն Մարկաբլուրի գագաթին՝ պատկարանք կ'ազդէին նորեկներու վրայ: Կարծէք անոնք համբերութեամբ մեզ կը սպասէին: Ինչ փոթորիկներ զարնուէր ու անցէր էին անոնց պատերէն: Ինչ վաստակաւոր ուսուցիչներ իրենց շունչը, իրենց հոգին թողած էին հոն, հոն յաճախող հայ պարման-պարմանուհիներու հոգիները ազնուացնելու եւ միտքերը լուսաւորելու: Ինչ սէրեր փթթեր էին, ինչ բանաստեղծութիւններ գրուած ու այրած էին այդ

ԶԲՕՍԱՅԳԻՆ ՄՐՏԱԲՈՒՄ ԲԵՍ

Ռ. ԿՈՐԻՒՆ

Զբօսայգում ծառերի թեւերի տակ՝ գով ու հաճելի, մի խումբ իրանահայ ընկերների հաւաք էր, օրը կիրակի Յուլիս 17, 2016 թ. նախապատրաստական աշխատանքի արդիւնք շնորհիւ Շահէն Մանանեանի, երիտասարդ ուժ, կազմակերպչական ձիրքերով: Վաղեմի ընկերներ՝ Պետրոս, Երեմ, Յովհաննէս, Շահէն, Սուրէն, Սուրիկ, Հայկ, Այդա եւ ուրիշներ անցեալով հարուստ իրենց միութենական ծառայութիւններով, ոմանք եկել էին կանանցով, ոմանք էլ առանձին, կային նոր երիտասարդ դէմքեր հաւաքին միացած: Ամերիկեան զբօսայգին հայկական շունչ էր ստացել՝ անկեղծ, սրտազին ու կարօտագին:

Դէհ որ երբ հայեր են հաւաքուում իրար շուրջ, պարզ է որ շարժառիթ եւ նպատակ կայ: Այս հաւաքը խորոված ուտելու ու հաճոյանալու հաւաք չէր, այլ նախկինի ասպնջական մի երկրի հայապահպանման փորձերից մղուելով ի գործադրութիւն նոր մի ասպնջական երկրում՝ խօսքի, մտքի, կենցաղի ազատ պայմաններում, հարուստ ու ծովածաւալ երկրում: Զբօսայգին դարձաւ բեմ, հայաշունչ բեմ, յստակ ու ոգեւորիչ հայերէնով խօսողների կողմից հայկական յուզող հարցեր առաջ քաշուեցին՝ Հայաստան, Արցախ եւ հայապահպանում:

Ներկայացուում է հակիրճ տողերով արծարծուած մտքերը՝

-Ամենայն նուիրուածութեամբ զօրավիզ կանգնել Հայաստանին եւ Արցախին, երկու թեւեր ազգի գոյատեւման երաշխիքներ:

-Թող մեր իշխանաւորները հաւասարակշռուած քաղաքականութիւն վարեն գերմեծերի ձգտումներից առաւելագոյն օգուտը քաղելու ի շահ մեր իրաւունքների ձեռք բերման՝ Արցախը պահելու ոչ մի կտոր հող զիջելով:

-Թող մեր իշխանաւորները հաւատարիմ մեր մշակութային արժէքներին քաղաքականութիւն վարեն անաղարտ պահելով հայ ազգա-

լին պատկերն ու հոգեմտածելակերպը իր մշակութային բոլոր բնագաւառներում:

-Սփիւռքահայութեան կենտրոնական ընհանուր մէկ մարմին կեանքի կոչել քաղաքագէտ ու մտաւորական անդամներով, եթէ կայ այդ մարմինը, թող ի լուր գաղթօջախներին տեղեկացուի, այս մարմնի գոյութիւնը անհրաժեշտութիւն է միշտ եւ շարունակ:

-Հայապահպանումը աշխատանք է պահանջում ընտանիքներից սկսելով, աշխարհական ու կրօնական ղեկավարներից առաւել սպասելիքներ է պահանջում:

-Եթէ նախանձախնդիր չլինենք մեր լեզուին ու լեզուամտածողութեան ձուլման վտանգը կուլ կը տայ բոլորիս, ինչպէս գետը ծով մտնելիս:

-Թող միութիւնները առաւել աշխուժ ներգրաւեն շատ թուով մանկահասակ պատանիներ նիւթականի բեռով չծանրաբեռնելով ծնողները, ստեղծել եկամտաւոր աղբիւրներ եւ օգտուել պետական յատկացումներից:

-Հանդիպումները յաճախակի կազմակերպել բազմամարդ ներկայութեամբ ազգային-հայրենասիրական եւ հայապահպանման յուզող հարցեր քննարկելով:

Բացի այն որ ազգային-հասարակական հարցերով խօսողների ունկնդրութիւն եղաւ, նաեւ կատարուեց գեղարուեստական յաջող ծրագիր: Հայկ խաչաւեանը ներկաներին ոգեւորեց Գեորգ Էմիլիի՝ «Սասունցիների պարը» ասմունքով, Ռ. Կորիւնը իր նոր հրատարակած՝ «Մարդու առաքինութեան ճառագումը» գրքից երկու ընթերցում կատարեց՝ «Մէկ ըրպէ լուրթիւն եւ հարիւր զանգերի դօղանջ» պոէմա նուիրուած ցեղասպանութեան հարիւրամեակին, միւս ընթերցումը հասարակական կեանքին առնչուող՝ «Զուգեցի կուլ գնալ բարբարոսներին»:

Հիւրապիւրութեան աւարտին ընկերները մի քաղցր ու անմոռանալի յուշով յաւելեալ անցեալի մեկնեցին շուտով հանդիպելու ցանկութեամբ:

զոյգ շէնքերուն մէջ:

Եւ հիմա, կարգը մերն էր: Մեր սերունդն ալ պէտք էր առնէր, պէտք էր ըմպէր այդ լոյսէն, եւ ապա, օր մը, տեղ մը, լոյս տար իր շրջապատին:

Մելգոնեանի շէնքերը եռաշարի էին: Մանչերու շէնքին գետնայարկը (կամ առաջին շարկը) բաղկացած էր ճաշարանէն, «ակումբ»էն, վալիգանոցէն, երաժշտանոցէն, սափրիչատունէն, եւ գիտաշխատանոցներէն: Երկրորդ շարկին վրայ կային Տնօրէնին գրա-

սենակը, դիւանը, ուսուցչարանը, հերթապահին գրասենեակը, վարժապետանոցը, օժանդակ դիւանատունը, գանգակատունը եւ դասարանները: Երրորդ շարկին վրայ էին ընդարձակ սերտարանը եւ ննջարանը իր յարակից սենեակներով: Աղջկանց շէնքին մէջ էին գլխաւորաբար գրադարանը, յիւթիւճեան Թանգարանը, երգչախումբին սենեակը, դասարաններ, եւ հանդիսասրահ:

ՎԱՐԴԱՆԸ

(ՎԱՐԴԱՆ ՄԵԼԻՔՍԵԹԵԱՆ ՄԱՅՈՒՄԱՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ ԱՌԻԹՈՎ)

Աշուն չեկած՝ տերեւաթափ...
Վերջին անգամ գրուցեցի հե-
տը Երեւանի մէջ... յուսալքուած
էր... Հալէպի մէջ ծանր վիրահա-
տութեան ենթարկուած ըլլալով,
չարափաստիկ ախտը՝ դարձեալ ինք-
զինք զգացնելու սկսած էր վեր-
ջերս: Երբ գինք յուսադրելու փորձ
ըրի, յայտնեց, որ պիտի վերադառ-
նայ Հալէպ՝ խորհրդակցելու հա-
մար գինք վիրահատող բժիշկին
հետ...

Իմ դիտողութիւնս, Հալէպի
անապահովութեան մասին... պա-
տասխանը եղաւ. «որքան ալ վտան-
գաւոր ըլլայ, այդ իրավիճակին
յարմարեցանք... յետոյ, բժիշկս ալ
հոն է, տեսնեմ ինչ կ'ըսէ»:

Այդ երթալն էր...
Հալէպէն լուրերը ալ աւելի
տագնապալի ու ողբերգական սկսան
դառնալու: Ու ահա գանգ՝ մտերի-
մէ մը, որ կը գուժեր մահը՝
Վարդան Մելիքսեթեանի...

Որքան ալ պատրաստ ըլլաս
բախուելու իրականութեան հետ,
հարագատի կամ ընկերոջ կորուս-
տին հետ չես կրնար հաշտուիլ,
յատկապէս երբ հեռու ես ու պատ-
րանքն ալ իրականութիւնը քողա-
ծածկելու կը ճգնի յամառօրէն:
Սակայն, օրերու թաւալումը, ինքնա-
տինքեան պարզելով տխուր եղե-
լութիւնը՝ կը յուշէ, որ արդէն
քառասուն օր է ողբացեալը՝ հատեր
է երկնայինի սահմանն ու միացեր
հազար տարուայ անդենականի բնա-
կիչներուն...

Եթէ Աստուած վերը նստած,
իւրաքանչիւր քովը գացողին երկ-
րային գործերը կը դատէ, ապա
որպէս մտերիմի, մենք ալ ունինք
բարոյական պարտաւորութիւն
ի մի բերելու անոր կեանքին
իմաստաւորուած հատուածներն ու
արդար գնահատական մը տալ: Սա
պէտք է ըլլայ (իմ համոզմամբ)
իւրաքանչիւր «պարողին» պարտա-
կանութիւնը, որ «է» նաեւ ինքնա-
դատումն ու վերաբեւոյնումը, «իւ-
րաքանչիւրիս» կենդանութեան օրե-
րը: Հիմա, պիտի ըսէք թէ «ինչու է
այս խորհրդածութիւնը՝ քառասուն-
քի մը առթիւ... Ի՞նչ որ յաւուր
պատշաճի, ընդունուած ձեւով կարե-
լի է վեր առնել ողբացեալին մատու-
ցած ծառայութիւնները»...

Անշուշտ թէ համաձայն ըլլա-
լով սոյն դիտողութեան, կ'ուզեմ
բան մը յիշեցնել... Թաղմանական
թափօրին, իւրաքանչիւր մասնա-
կից սզակիրէն, ո՞ր մէկը չի խորհր-
դածեր «կեանքի ու մահուան»
մասին -անկախ տարիքէն ու գի-
տակցական մակարդակէն- վստահ
եմ, եթէ ոչ ողջ երթի ընթացքին
ապա գոնէ պահ մը, անպայման կը
մտորէ ծնունդ-մահ առեղծուածին
մասին: Ահա եւ մտերիմի մը կո-
րուստը ողբալով հանդերձ, պար-
տաւոր ենք գնահատական մը տա-
լու յետ մահու, իր հասարակական
ու միութեանական գործերուն բե-
րած նպաստին համար, որովհետեւ
կը գիտակցինք թէ սփիւռքի տա-
րածականութեան վրայ իւրաքան-
չիւր նուիրեալին քրտինքով կը
գոյատեւենք՝ որպէս Հայ...

Ահա եւ Վարդանը, որդի Ար-
թիւի ու Մարիի, մայրենիի բառ ու
բանը թոթովելով կիլիկեան հայա-
բոյր դպրոցին մէջ, անոր ճեմարա-
նի բաժինը աւարտելով՝ բարձրա-

գոյն մասնագիտական ուսումը շա-
րունակեց՝ Հալէպի համալսարանի
մէջ, ուրկէ վկայուելով որպէս «երկ-
րաչափ-շինարար»: Այնուհետեւ,
ապագան կառուցելու մտահոգու-
թիւնը գինք մղեց արտագնայ աշ-
խատանքի, որ տեւեց տասնամեակ
մը: Ամուսնացաւ օր. Մանիա Մնուն-
ուի հետ ու բախտաւորուեցան
երկուորեակ մանչերով՝ Յարութ եւ
Ժանօ: Վերադարձ Հալէպ, ուր հիմ-
նեց սեփական գրասենեակը:

Ան, դպրոցէն մինչեւ համլսա-
րանի աւարտը, անցնելով Հ.Մ.Մ.-ի
սկառուական շարքերէն, հասաւ մին-
չեւ իմբապետի աստիճանին, որուն
ծառայեց խանդավառութեամբ ու
նուիրումով: Այնուհետեւ, Նոր Սե-
րունդ Մշակութային Միութեան
Վարչական, Կիլիկեան կրթական
հաստատութեան հաշուէքննիչ
մարմնի ղեկավար, Ս.Դ.Հ.Կ. վարիչ
մարմնի անդամ: Վարդան, նշեալ
պաշտօնները կատարեց բժախնդիր
կարգապահութեամբ: Իր բժախնդ-
րութիւնը երբեմն այնքան կատա-
րելութեան կ'ուզէր հասցնել, որ կը
յարուցեր «քչիկ մը անփոյթնե-
րու» դժգոհութիւնը: Ատիկա
բնաւորութիւն մը ըլլալով հան-
դերձ, հաւանաբար սկառուականն
ալ նպաստած ըլլալու էր անոր
զարգացման...

Անշուշտ, երբ նման բնաւո-
րութեամբ մէկը կ'ընտրու հարցերու
դէմ յանդիման կուգար, անպայման
նեղացկոտութիւնը գլուխ պիտի
ցցեր...

Սակայն Վարդանի պարագա-
լին՝ այդ երեւոյթը կը լուծուեր
երկու անուշ խօսքով՝ անպայման
համադամ սեղանի շուրջ: Իր նուիր-
ուածութիւնը կիլիկեան մեծ ըն-
տանիքին՝ գիտակցական էր, որով-
հետեւ կը հասկնար, որ իր երդումը
նուիրումի, ոչ թէ լոկ պահի ու
խանդավառութեան արդիւնք էր,
այլ ծառայութեան, զորս պէտք էր
կատարեր ամբողջական ու անսա-
կարկ: Այդպէս ալ մնաց մինչեւ
վերջ: Իր անձնական կեանքին մէջ
ալ եղաւ հոգածու որդի, ուշադիր
ամուսին եւ գուրգուրացող հայր...
եւ երբ Հալէպի տագնապը սրեցաւ,
ամէն ճիգ թափեց, որ գոնէ զաւակ-
ները ապրին ապահով՝ Հայրենիքի
մէջ: Տակաւին շատ ծրագրերն
ուներ, որոնք մնացին անկատար...
Իսկապէս ալ, տերեւաթափ՝ աշուն
չեկած... Յիշատակը անթառամ՝
սիրելի ընկեր:

Կ. Լեփեճեան

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏԱՖՅՈՐ ԿԱՐԱՊԱՆԵԱՆԻ

Քրիստաֆօր Կարապանեանը
ծնուել է Փետրուար 11, 1927-ին
Կասպից ծովում, ընտանեկան ճամ-
բորդութեան ընթացքին Ռուսաս-
տանի եւ Պարսկաստանի միջեւ:
Այդ պատճառով է լինում որ նաևի
կապիտանը անուանում է նրան
«Քրիստաֆօր»:

Քրիստաֆօրը Պօղոս Կարա-
պանեանի եւ Սիրաֆիմա Եակօվլէ-
ւայի չորրորդ երեխան է լինում:
Նա ունէր երեք քոյր՝ Վարթի-
թեր «Րոզա», Եւգինէ «Ժէնիկ»,
Օլգա, եւ մէկ հաս մեծ եղբայր
Գուրգէն:

Իր մանկութեան եւ պատանե-
կան տարիները անցկացրել է Կաս-
պից ծովի »Անգալի« նաւահան-
գիստում: Նա սիրում էր բնու-
թիւնը եւ գերազանց լողորդ էր:

Քրիստաֆօրը աշխատասէր
անձ է եղել: Տասնըչորս տարե-
կանից նա սովորել է ինքնա-
շարժ վարել եւ սկսել է գործել
իբրեւ ռազմային բեռնակառք
վարող:

Պատանի տարիքում Քրիս-
տաֆօրը խօսում էր բազմաթիւ
լեզուներ, նա ունէր հետաքրքրա-
սէր միտք, եւ շատ էր սիրում
էլեկտրական ապրանքներ սարքել:

Տարիներ անցան, Քրիստա-
ֆօրը ընդանիք կազմեց եւ սկսեց
աշխատել էլեկտրական նորոգման
գործերով: Ստացաւ մեծ գնահա-
տանք Պարսկաստանի թագուհուց
իր գործի համար:

Նա նաեւ սիրում էր արուեստը
եւ արհեստ: Իր երիտասարդու-
թեան ընթացքում, կառուցել էր մի
մեծ, գեղեցիկ, փայտէ «Eiffel»
աշտարակ, որը գարդարուած էր
զանազան փայլուն լոյսերով:

Քրիստաֆօրը շատ մեծ սէր
ուներ էլեկտրական եւ այգեբանա-
կան գործերով, այդ պատճառ
դարձաւ որ շատ ընկերներ շահէր
ուր որ երթար:

Այս սէրը չի կորցրել - հե-
տաքրքրասէր ու աշխատասէր մնաց:
Իր մեծահասակ տարիքին նոյնիսկ,
իր բոլոր հարեւանների ապրանք-
ներն էր սարքում առանց դրամա-
կան վարձատրութեան, ուրախաց-
նելով անոնց:

Մինչեւ այսօր, շատերը դեռ
պատմում են իրենց լաւ ժամանց-
ների մասին իբրեւ Քրիստաֆօրի
հիւրերը իր ընդարձակ այգիում եւ
լողաւազանում:

Իր ջերմութիւնը չափ ու սահ-
ման չունէր: Իրաքի եւ Իրանի
պատերազմի ժամանակ, որպէսզի
ժողովուրդը ապահով մնային ռում-
բերից, նա ընդունում էր հարիւ-
րաւոր ընտանիքներ իր այգիում:
Քրիստաֆօրը ապրեց լիար-

ժէք կեանք եւ նուիրեց իր ընդհա-
նուր սիրտը եւ ոգին իր շրջակայ-
քին: Շատ հպարտ էր իր ծնողներով
եւ պարծանքով պատմում էր նրանց
մասին: Մեծ եղեռնի ընթացքին,
իր հայրը եղել է ազատամարտիկ եւ
հարիւրապետ Անդրանիկ գործա-
րի ջոկատին, Վան քաղաքի մէջ
Օսմանեան կայսրութեան դէմ կռուե-
լով: Մայրը եղել է դերձակ Յար
Նիկոլայի պալատում:

Քրիստաֆօրի միակ ցանկու-
թիւնն էր որ իր զաւակներ երջա-
նիկ ապրէին իրենց ընտանիքի
հետ: Շատ ուրախութիւն էր իրեն
տեսնել որ բոլորը իրար հետ լաւ
յարաբերութիւն ունէին:

Յուլիս 12, ժամը 3:15-ին
Քրիստաֆօրի սիրտը կանգ առաւ
եւ շնչեց իր վերջի շունչը իրեն
հաւատարիմ աղջկայ ժասմէնի եւ
փոքր քոյրիկ Օլգաի ներկայու-
թեան:

Մեր սիրելի հայրը եւ մեծ
հայրը հասել է յաւիտենութեան եւ
թողել է մեզ համար լաւ յուշեր որ
պիտի մնան մեր սրտերի եւ մտքե-
րի մէջ:

Քրիստաֆօրի սզակիրներն են
իր 8 զաւակները - Ժողէֆ, Ժասմէն,
Քարմէն, Շահէն, Շաքէ, Արմինէ,
Վաղիմ եւ Պետիկ, 16 թոռնիկներ եւ
2 ծոռնիկներ: Սրտի ծանր կսկիծով
իր երրորդ զաւակը՝ Վարուժը
մահացաւ 6 ամսականում:

Քրիստաֆօրի կատակասէր տի-
պարը, մեծահոգի անձնաւորութիւն
ըլլալը, արդարութիւնը, եռանդը,
աշխատասիրութիւնը եւ ջերմ վե-
րաբերումները պիտի ժառանգուի
եւ փոխանցուի սերունդից սե-
րունդ:

Քրիստաֆօրի յիշատակը վառ
պիտի մնայ մեր սրտերուն մէջ:
Սիրելի Քրիստաֆօր, Աստ-
ուած հոգիդ լուսաւորի:
Ամէն:

OFFICE SPACE FOR RENT
IN PASADENA
ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆՆԵԱԿՆԵՐ
1060 North Allen Ave
Pasadena, CA 91104
Գրասենեակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձքերով
Յետաքրքրուողներէն հեռաձայնել՝
(626) 398-0506

ԻՆՉ ԸՆԵԼ ԾԱՆՐ ՎԻՃԱԿԻ ՄԵՉ ՅԱՅՏՆՈՒԵԼՈՒ ՊԱՅՈՒՆ

Մեծ իմաստութիւն եւ կեանքի փորձ ունեցող Գաբրիէլ Կարսիա Մարգեհի 15 ոսկէ խորհուրդները, որոնք կ'օգնեն դժուար իրավիճակներու մէջ յայտնուելու պահուն:

1. Պէտք է հետեւիլ երեխայի ձայնին, որ եղած է ու կայ մարդու հոգիին մէջ: Եթէ մենք կը լսենք մեր մէջ առկայ մանուկին, մեր աչքերը կրկին կը փայլին: Եթէ մենք չենք իզգայնացուցած, ուրեմն չենք ալ կորսնցնել կեանքի հետ ունեցած մեր կապը:
2. Հանգստացիր: Մեռնիլը աւելի դժուար է, քան կը թուի:
3. Կեանքը շարունակելու միակ միջոցը՝ թոյլ չտալ յիշողութիւններուն կրծել ու ոչնչացնել քեզ:
4. Հասարակական կեանքի գլխաւոր սկզբունքը՝ կարենալ կառավարել վախը, իսկ ամուսիններու կեանքին մէջ կարելորդ է կարենալ վերահսկել ձանձրոյթը:
5. Կեանքի նշանակութիւնը չունի, որ դուն չես հաւատարմութիւն քեզի: Կարեւորը, որ Աստուած կը հաւատայ քեզի:
6. Ես գլխարկ չեմ դնել,

որպէսզի ոչ մէկուն առջեւ հանեմ գայն:

7. Ոչ մէկ խենթ խելագար է, եթէ լսես անոր փաստարկները:
8. Եթէ որեւէ գործի մէջ ներգրաւուած է կին մը, վատահամ, որ ամէն ինչ լաւ պիտի ըլլայ: Յստակ է, որ կիներ կը կառավարեն աշխարհը:
9. Մեծ աղէտները մեծ առատութիւն կը բերեն: Անոնք կը ստիպեն մարդոց սպրեւելու ցանկութիւն ունենալ:
10. Երբեք շատ ուշ չէ:
11. Աւելի լաւ է ուշ գալ, քան հրաւիրատուներու սպասել:
12. Հաշտեցման վայրկեանը աւելի կ'արժէ, քան մտերիմ ընկերութիւնը:
13. Եթէ հանդիպիք ձեր իսկական սիրոյն, գիտցէք, որ ան ոչ մէկ տեղ կը փախչի՝ ոչ մէկ շաբաթ, ոչ մէկ ամիս, ոչ ալ մէկ տարի ետք:
14. Թոյլ մի տար քեզ մահանալ՝ առանց զգալու սիրելիիդ կողքին քնանալու հրաշքը:
15. Ժպտացէք, որ վիշտին հաճոյք չպարգեւէք:

ՈՒՇ ՄԱՅՐԱՆԱԼՈՒ 5 ԴՐԱԿԱՆ ԿՈՂՄԵՐԸ

Դուք յաջողակ կին էք, որ կեանքի մէջ հասած էք շատ բանի: Ձեր կարծիքը հաշուի կ'առնեն բոլորը, ձեզ կը յարգեն գործընկերները եւ ընկերները: Արդէն 30 տարեկանին դուք կրցած էք ստեղծել նիւթական ապահովութիւն: Իսկ ինչ է հաւանականութիւնը լոյս աշխարհ բերելու առողջ երեխայ 30-էն ետք: Ինչպիսի՞ վտանգներ կը վերցնէ իր վրայ կինը: Հակառակ անոր, որ հասարակութիւնը վերջին տասնամեակներուն աւելի հանգիստ կը վերաբերի ուշ ծննդաբերութեան, մինչեւ այժմ ատոր համար լաւագոյն տարիքը կը համարուի 20-30-ը:

Հնարաւոր վտանգները եւ բարդութիւնները կը վախցնեն կիները, որոնք կը ծրագրեն ուշ յղութիւն, սակայն կան նաեւ շարք մը դրական կողմեր:

1. Զգացմունքային եւ հոգեբանական պատրաստուածութիւն: 30-էն ետք, մեծ մասամբ մարդիկ կարելի է անուանել հասուն, կազմուած անձնաւորութիւններ: Դուք կրնաք կարգաւորել ձեր զգացումները, գիտէք ինչ է դժուարութիւնը եւ կրնաք զայն յոյժաւորաբար հարել: Գիտակցուած մայրութիւնը հսկայ առաւելութիւն կու տայ ե՛ւ մայրիկին, ե՛ւ ապագայ

երեխային:
2. Նիւթական կայունութիւն: Շատ յաճախ 30-ի մօտ գոյգերը արդէն ունին կայուն աշխատանք եւ կացարան, այդ պատճառով ապագայ ծնողները կարիք չեն ունենար շեղելու նիւթական խնդիրներու վրայ եւ ամբողջութեամբ կը կեդրոնանան ընտանիքի նոր անդամի յայտնուելուն վրայ:

3. Օգուտ առողջութեան համար: Էստրոգենները, որոնք յղութեան ժամանակ կ'աշխուստանան, կ'ամրացնեն ոսկորները եւ կը նուազեցնեն հիպերտոնիայի վտանգը, կը բարելաւուի կնոջ արտաքին տեսքը, կը մեծնայ սեռական աշխուժութիւնը:

4. Երկրորդ շնչառութիւն: Ուշ յղութիւնը եւ երեխային յայտնուելը կնոջ կը պարգեւեն երկրորդ երիտասարդութիւն, նոր շրջապատ:

5. Պատասխանատուութիւն. Ուշ յղութիւնը ցանկալի, գիտակցուած եւ երբեմն երկար սպասուած քայլ է: Ապագայ մայրիկները աւելի լուրջ կը վերաբերին յղութեան: Նաեւ, այս տարիքին կիներ կ'ունենան կայուն յարաբերութիւններ եւ անոնց կողքի տղամարդը կեանքի այս շրջանին նոյն պատասխանատուութեամբ կը մօտենայ եւ կը կիսէ բոլոր դժուարութիւններն ու լաւ պահերը:

ԴՐԱԺԱՐԵՑԷ ԶԵՉ ԱՂՔԱՏՈՒԹԵԱՆ ՏԱՆՈՂ ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մեր սովորութիւնները կ'ազդեն ֆիզիքական եւ զգացմունքային վիճակին վրայ եւ, փաստօրէն, կը ծրագրաւորեն մեր վարուելակերպը ու կը նախանշեն կեանքը: Անոնց մէջ կան այնպիսիները, որոնցմէ կ'արժէ հրաժարիլ:

1. Դուք ձեզ խղճալու սովորութիւն: Աղքատութիւնը կը սկսի երբ դուք ձեզի անընդհատ կը խղճաք եւ կու լաք՝ անյաջող դասաւորուած բարտի համար: Կազմուածքը լաւ չէ, եկամուտը քիչ է, բնակարանը լաւ չէ... Ամէն ինչ կրնայ առիթ ըլլալ բողոքելու համար: Ատոր հետ մէկտեղ մարդիկ, որոնք մշտապէս կը խղճան իրենք իրենց, կը սկսին կորսնցնել շրջապատին կարեկցութիւնը: Այսպիսի մարդուն կարելի է անսպառ խղճալ, սակայն ան ինքն ալ պէտք է բան մը ընէ: Այսպիսի մարդոցմէ կը խոստատիւն, ոչինչ կը սպասեն անկէ եւ այլեւս չեն կանչեր հանդիպումներու, իբրեւ արդիւնք՝ ան կ'ունենայ քիչ կապեր, առանց որոնց դժուար է աշխատանք գտնել: Խղճալը կը տանի ցած վարձատրուող աշխատանքի եւ միջակ գոյատեւման:

2. Ամէն բանի համար խնայել: Եթէ խանութին մէջ դուք կը փնտռէք գեղջերով բաժինը, եթէ կը կարծէք, որ ձեր գործընկերները ձեզմէ շատ կը վարձատրեն, եթէ ոչ մէկուն պարտքով գումար կու տաք եւ կը կարծէք, որ ձեր աշխատավարձով երեխայ չեն ունենար, ամենայն հաւանականութեամբ, աղքատութեան սովորութիւնները արդէն ձեր մէջ են:

Վերլուծաբաններուն համաձայն՝ լայնածաւալ խնայողութիւնը

խելամտութիւն չէ, ատիկա կը նշանակէ, որ մարդը չունի եկամուտներու եւ ծախսերու հաշուեկշիռ: Ունեւոր մարդը պատրաստ է իրերու համար վճարել անոնց իրական գումարը, բացի այդ՝ ան պատրաստ է վճարել ուրիշի աշխատանքին համար եւ նոյնը կ'ակնկալէ ուրիշներէն:

3. Ամէն ինչ դրամով գնահատել: Աղքատութեան ծրագրուածները կը կարծեն, որ միայն շատ դրամ ունենալով կարելի է երջանիկ ըլլալ, որ կեանքով ուրախանալ չըլլար, եթէ չկայ արժէքաւոր հագուստ, մեծ տուն, գեղեցիկ ինքնաշարժ: Ընկերաբաններու կարծիքով՝ «Ձեզի ի՞նչ պէտք է երջանկութեան համար» հարցին պատասխանելով՝ աղքատները կը սկսին նիւթական իրեր թուարկել, մեծ եկամուտով մարդիկ կ'ըսեն՝ սէր եւ ընկերութիւն:

4. Խուճապ, երբ կը վերջանայ դրամը: Երբ կը կասկածիք, որ ձեզ կրնան աշխատանքէ հեռացնել, իսկ եթէ այդ միտքը արդէն կ'արագացնէ ձեր զարկերակին աշխատանքը, կը նշանակէ, որ դուք ծրագրաւորուած էք աղքատութեան: Հարուստ մարդոց համար դրամը անվերջ չէ, բայց անոնք գիտեն, որ օր մը կրնան ունենալ, իսկ օր մը՝ ոչ:

5. Ծախսել աւելին, քան կը շահիք: Դուք կ'աշխատիք երկու տեղ, սակայն գումարը չի բաւեր: Ժամանակն է բան մը փոխելու: Եթէ մարդը չի հասկնար, թէ մէկ վարկը ինչով կը տարբերի միւսէն, ուստի ան, ի հարկէ, հարուստ չի դառնար:

6. Զսիրած գործով զբաղելու

ՄԻՐԳԵՐՈՒ ԵՒ ԲԱՆՁԱՐԵՂԵՆՆԵՐՈՒ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ ՍՈՐԹԻՆ ՎՐԱՅ

Դիմակները արագ ազդող դիմաչարդարման միջոցներ են, որոնք կը սնուցանեն, կը մաքրեն եւ կը նրբացնեն մորթը: Ճիշդ պատրաստուած եւ կիրարկուած դիմակները կը բարելաւեն սնուցումը եւ արեան շրջանառութիւնը, կը կարգաւորեն հիւսկէններուն մէջ ճարպային, սպիտակուցային, ածխաջուրներու եւ հանքանիւթերու փոխանակութիւնը:

Դիմակներու ազդեցութիւնը ի յայտ կու գայ մէկ անգամէն, որ հակայն է, օրինակ, երբ ձեր տեսքը պէտք է շտապ կարգի բերել: Կանխարգիլման նպատակով դիմակները յարմար է օգտագործել շաբաթը երկու անգամ:

- Առաւել տարածուած են միրգերէ եւ բանջարեղէններէ դիմակները: Այս հրաշալի միջոցներու սիրահարներուն համար օգտակար է գիտնալ, թէ որ բնական միջոցը, ինչ դրական ազդեցութիւն ունի:
- Միրանը կը հանգստացնէ եւ կը վերացնէ զրգուածութիւնը,
- Սմբուկն ու դոլմը կը խոնավացնեն չոր եւ բորբոքած մորթը,
- Պանանը մորթը կը խոնավաց-

նէ, կը հարթեցնէ եւ կը փափուկցնէ, -Լոռամիրգը եւ հապալապը կը նեղցնեն ծակտիկները եւ բուժիչ ազդեցութիւն ունին,

-Խաղողը կը խոնավացնէ, կը սնուցանէ եւ կը փափուկցնէ,

-Պալը կ'առօգտացնէ եւ կը նեղցնէ ծակտիկները,

-Գետնախնձորը կազդուրիչ ազդեցութիւն ունի կնճռոտ մորթին վրայ,

-Ելակը եւ ագնուամորին կը խոնավացնեն եւ կ'ապաքինեն,

-Կիտրոնը, թուրինջը, նարինջը եւ մանտարինը հրաշալի կերպով կը նեղցնեն ծակտիկները, սակայն ասոնց հիւթերը պէտք է խոնակել այլ հիւթերով՝ առաջիններու չափէն աւելի ներգործութիւնը մեղմելու համար,

-Վարունգը ունի սպիտակցանող ազդեցութիւն,

-Դեղձը կը հարթեցնէ եւ կը փափուկցնէ,

-Լոլիկը կը սնուցանէ յոգնած մորթը,

-Խնձորը հրաշալի կերպով կը խոնավացնէ:

Պատրաստեց՝ ՆԱԲԻՆԷ Ն.

ՆՈՐ ԳԻՐԸ
«Մութ ու լոյս»
 Միքայէլ Յ. Եուսուֆեան

Շնորհակալութեամբ ստացանք Միքայէլ Յ. Եուսուֆեանի՝ «Մութ ու լոյս» գիրքը բովանդակութեամբ բանաստեղծութիւններ եւ արձակ էջեր: Գիրքը ձօնած է իր կեանքի ընկերոջ՝ Արփիին: Գիրքը ներշնչանք է կրօնական պատգամներէ եւ բարոյական արժէքներէ 198 էջերէ բաղկացած 2016-ի տպագրութիւն: Կը շնորհաւորենք հեղինակին եւ կը մաղթենք քաջառողջութիւն նոր գրքի ակնկալիքով:

Բանաստեղծութիւն
 արձակ

Մութ ու լոյս

Միքայէլ Յ. Եուսուֆեան

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԵՉ (200 ԸՈԳԻ ԸԱՄԱՐ)
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ԸՆՈԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

ԱՍՏՂԵՐԸ ԻՆՉ Կ'ԸՍԵՆ

ԽՈՅ **Մարտ 21-Ապրիլ 19**
 Շատ զօրաւոր անհատականութիւն մը ունիս, որ ճնշումներու տակ գիտես տոկալ եւ յարատեւել քաջօրէն: Տարօրինակ զուգադիպումով մը պիտի հանդիպիս վաղեմի բարեկամի մը եւ հիմ օրերը յիշելով՝ լաւ ժամանակ պիտի անցընես:
 Բախտաւոր թիւերդ են: 4,13,25,26,33

ՑՈՒԼ **Ապրիլ 20-Մայիս 20**
 Վերջին արարքներովդ քաջալերական երեւոյթ մը պիտի ստեղծես շուրջիցներուդ եւ շատեր օրինակիդ հետեւելով յաջողութիւն պիտի գտնեն իրենց գործի ասպարէզին մէջ: Երբ ինքզինքդ տկար զգաս՝ կռքնիր եղբորդ բազուկներուն վրայ:
 Բախտաւոր թիւերդ են: 1,9,11,22,26

ԵՐԿՈՒՐՈՐԵԱԿ **Մայիս 21-Յունիս 21**
 Մտքիդ մէջ կասկած մը քեզ կը հիւծէ եւ կը թշուառացնէ: Ճակատագրական քայլերու մի դիմեր, ժամանակը պիտի լուծէ հարցերդ: Ծայրահեղ մարզանքներու կ'ուզես հետեւիլ առողջութիւնդ բարելաւելու համար: Մի երկմտիր:
 Բախտաւոր թիւերդ են: 6,18,27,30,35

ԽԵՑԳԵՏԻՆ **Յունիս 22-Յուլիս 22**
 Խորհուրդներդ քեզ վատ տեղեր չտանին, փորձէ քաղցրացնել զանոնք լաւատեսութեամբ: Շուտով եզրակացութիւններու հանգելով՝ սխալ որոշումներ պիտի առնես: Առողջութիւնդ առաջնակարգ տեղ թող գրաւէ կեանքիդ մէջ:
 Բախտաւոր թիւերդ են: 9,15,23,31,34

ԱՌԻԻԾ **Յուլիս 23-Օգոստոս 22**
 Միջավայրիդ շատ շուտով կը վարժուիս՝ դիւրացնելով յարաբերութիւններդ գործատեղիիդ մէջ: Եթէ կրնաս օրդ առանց տրտունջի անցընել՝ արդէն յաջողած կ'ըլլաս կեանքի դժուարագոյն պատուհասներուն:
 Բախտաւոր թիւերդ են: 2,17,25,27,33

ԿՈՅՍ **Օգոստոս 23-Սեպտեմբեր 22**
 Կեանքը որքան որ ալ կարճ թուի ըլլալ, երբէք չմտահոգեր քեզ, այլ կը փորձես լաւագոյնդ կատարել անուշցնելու այդ ժամանակը: Սիրայից կեանքդ շատ յաջող է, փոքր վերիվայրումներով: Նոր գործի առաջարկ մը պիտի ստանաս:
 Բախտաւոր թիւերդ են: 10,16,20,28,34

ԿՇԻՈՔ **Սեպտեմբեր 23-Հոկտեմբեր 22**
 Ուրիշներու նկատմամբ անկեղծ եւ բարի ես, սակայն դուն քեզ կը խաբես: Պարագաներդ թոյլ չեն տար որ երկար ճամբորդութիւններ կատարես: Բարձրաստիճան պաշտօններու պիտի արժանանաս:
 Բախտաւոր թիւերդ են: 7,13,26,30,31

ԿԱՐԻՃ **Հոկտեմբեր 23-Նոյեմբեր 21**
 Երբէք մի փորձեր կասկածիլ կարողութիւններուդ վրայ, ինքնավստահ եղիր: Կողակիցիդ հանդէպ ունեցած զգացումներդ փորձէ արտայայտել լաւագոյն եւ անուշ ձեւերով: Թռչիք մը ըմբացքի՞ն՝ քիչ մը նեղութեան պիտի հանդիպիս:
 Բախտաւոր թիւերդ են: 4,18,24,28,32

ԱՂԵՂՆԱԲՈՐ **Նոյեմբեր 22-Դեկտեմբեր 21**
 Գէշ սովորութիւններդ հրաժարէ, կամքդ պարտադրելով: Անծանօթ մը քու վրայ մտահոգութիւնը պիտի յայտնէ: Իրմով հետաքրքրուած չ'ըլլալդ, փորձէ անուշութեամբ յայտնել այդ ենթակային: Նուէր մը պիտի ստանաս:
 Բախտաւոր թիւերդ են: 3,19,28,31,32

ԱՅԾԵՂՋԻՐ **Դեկտեմբեր 22-Յունուար 19**
 Օտարներու հետ ազնիւ վերաբերմունք ունեցիր եւ շարժումներդ ցոյց թող տան լաւ արժէքներով լեցուն սիրտդ: Չսիրած բաներդ մի փորձեր, այն համոզումով որ աւելի պիտի ընդունուիս շրջանակիդ կողմէ: Ինքնավստահ եղիր:
 Բախտաւոր թիւերդ են: 15,24,28,31,34

ԾՈՎԱՆՈՅՇ **Յունուար 20-Փետրուար 18**
 Օրինակելի կեցուածք մը ունիս շուրջդ գտնուող մարդոց մէջ: Ի գուր տեղը մի մտահոգուիր առողջութեանդ վրայ երբ տակաւին առողջ ես: Հիւրասիրութիւնը շատ սիրելուդ՝ յաճախ հաւաքներ կը կազմակերպես տանդ մէջ:
 Բախտաւոր թիւերդ են: 2,8,22,23,34

ՉՈՒԿ **Փետրուար 19-Մարտ 20**
 Քու կարծիքդ շատ կենսական է զաւակներուդ համար, օգնելու անոնց գտնելու իրենց շնորհքները: Կործանիչ քննադատութիւններէ հեռու մնացիր եւ փորձէ պարկեշտօրէն ճշմարտութիւնները ըսել սիրելիիդ: Վտանգաւոր խաղերէ հեռու մնացիր:
 Բախտաւոր թիւերդ են: 1,12,26,34,35

«ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ»

Շարունակուած էջ 14-էն

էր զանոնք: Բայց ո՞ւր եւ ինչպէ՞ս են հայոց տապանաբարերը, ե՞րբ է, որ մեր նահատակները պիտի հանգչին: Հապա մե՞նք՝ վերապրողներ՞ու, արդեօք պիտի կարենա՞նք հանգչիլ:

Գեղեցիկ է Պերլին քաղաքը: Կը վայելեմ այս քաղաքին գեղեցկութիւնը՝ անոր ընդմէջէն տեսնելով Պունտեսթակի պատմական որոշումին գեղեցկութիւնը:

Սակայն երեւի ներաշխարհիս մէջ պէտք էր կամըջէի եւ անոր հետ հաշտեցնէի նախագահին «բարոյական յեղափոխութիւն»-ը եւ նահանգապետին «աշխարհը վերաշինելու» մարտահրաւէր-առաքելութիւնը: «Բարոյական յեղափոխութեան» յառաջացումը կ'ենթադրէ ունենալ որոշ հիմքեր, այդ հիմքերուն տուն տուող արժէքներ, որոնք իրենց կարգին կ'ենթադրեն անցեալի անդրադարձ եւ արժեւորում, ինչպէս նաեւ՝ անցեալին գործուած սխալներու համար զղջում:

Իսկ «աշխարհը վերաշինելու» համար կարեւոր է հասկնալ, թէ աշխարհի հաւաքականութիւնները այլազան են, եւ թէ՛ անհրաժեշտ է ընդունիլ «ուրիշ»-ը, «ուրիշ»-ը, որ տարբեր է: Պէտք է տեսնել եւ յարգել այդ տարբերութիւնները:

Եւ Պերլին քաղաքի գեղեցկութեան մէջէն սկսայ կամաց-կամաց տեսնել Պունտեսթակի որոշումին գեղեցկութիւնը: Այդ օրը Պերլինի մէջ մէկդի դրի քաղաքական հաշուարկները, որպէսզի կարենայի տեսնել եւ ըմբռնել այդ որոշումին գեղեցկութիւնը:

Պունտեսթակի որոշումը լաւ քայլ մըն էր՝ ստեղծելու «բարոյական յեղափոխութիւն»-ը: Ինքն իր պատմութեան եւ անցեալին նայելով, վերանայելով՝ փորձ մըն է սրբազրելու սխալը: Այդ «սխալը» ընդունելով՝ ճամբայ հարթելու եւ սկսելու «աշխարհը վերաշինելու» գործընթացը, որպէսզի «սխալը» չկրկնուի եւ աշխարհ կարենայ պահել իր բարոյական չափանիշները:

Այս բոլորին գուգահեռ, սակայն, առկայ է գործակիցիս պատասխանը. «Ժամանակն է նախաձեռնելու եւ որոշումներ տալու անհրաժեշտութեան»:

«Բարոյական յեղափոխութիւն»-ը խօսքէն անդին գործի վերածելու համար կարեւոր է նախաձեռնելու եւ որոշումներ տալու անհրաժեշտութիւնը: Այս մէկը կ'իրականանայ նորը շինելով եւ կամ հինը նոր հիմքերով վերաշինելով:

Պունտեսթակի որոշումը գեղեցիկ սկիզբ մըն է: Սկիզբ՝ «բարոյական յեղափոխութեան», որ ընթացք կրնայ տալ «աշխարհը վերաշինելու» քայլին: Աշխարհ մը, ուր «ուրիշ»-ը եւ «ուրիշներ»-ը կրնան նաեւ գոյութիւն ունենալ եւ ապրիլ, իրենց արժէքներով, իրաւունքներով եւ արժանապատուութեամբ:

Այդ մէկը կը ներառէ նաեւ հայուն արժանապատուութիւնը: Հայ ժողովուրդի նահատակները պէտք է հանգչին եւ հայուն ցաւը, եթէ կարելի չ'ըլլայ վերացնել, նուազագոյնը պէտք է հատուցել:

«Բարոյական յեղափոխութիւն»-ը ցաւը հասկնալու, բաժնելու եւ դարմանելու «յեղափոխութիւն»-ն է:

Կազմակերպութեամբ՝

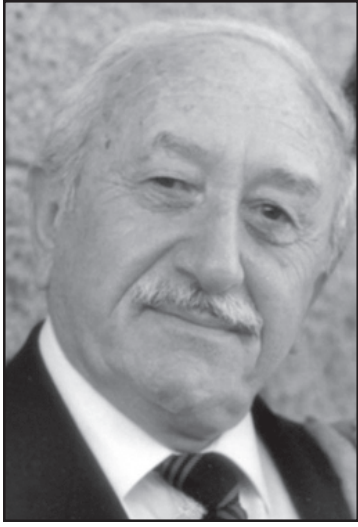
ԿԼԵՆՏԵՅԼԻ ԱՐՄԵՆ ԿԻՏՈՒՐ ՄԱՍՆԱԾԻՂԻ

Կիրակի, Յուլիս 24, 2016

Առաւելու ժամը 10:30-էն սկսեալ Կարօ Եւ Կնի Պերարեաններուն բնակարանէ մէջ
 3013 Emerald Isle Dr., Glendale, CA 91206

Մուտքի Նուէր՝ \$25
 Տոմսերու համար դիմել՝
 (818) 913-9311 • (818) 284-2155

ՄԱՐԱԶԴ

ԵՂՈՒՄՅԱՆ ԹԱԹՈՒԼԵԱՆ
1926-2016

Սրտի դառն կսկիծով կը գուժենք մեր սիրելի հօր, մեծ հօր ԵՂՈՒՄՅԱՆ ԹԱԹՈՒԼԵԱՆի մահը, որ պատահեցաւ Երկուշաբթի, Յունիս 11, 2016ին, Փաստինայի իր բնակարանին մէջ:

Եղուարդ Թաթուլեանը ճանչցուած էր Edo Art անունով, իր նկարչական արուեստին համար:

Իր մահը կը սգան իր ընտանիքը եւ հարազատները՝

Եղբայրը Արժ. Տ. Տաթեւ Աւագ Քհնյ. Թաթուլեան եւ երէցկին Արաքսի, գաւազները Ասպետ, Արփի եւ Լօրի

Ձաւակը Տէր եւ Տիկ. Ռուբէն եւ Անի Եարտըմեան եւ գաւազները Ռաֆֆի եւ Արա

Ձաւակը Տէր եւ Տիկ. Իշխան եւ Գայեանէ Թաթուլեան եւ գաւազները Արիանա եւ Ճինա

Ձաւակը Տէր եւ Տիկ. Արա եւ Իվէթ Թաթուլեան եւ գաւազները Ալէքսիա եւ Լիա

Ձաւակը Ասատուր եւ Լենա Գիգիրեան եւ գաւազները Տալիա եւ Վանայ

Քոյրը Մայտա Մանկրեան եւ դուստրերը Սալփի եւ Թալին

Եւ համայն Թաթուլեան, Մանկրեան, Տէմիրճեան, Քէչիճեան, Ռրզեան, Առաքելեան, Ձահմաճեան, Գօփուշեան, Եարտըմեան, Գիգիրեան ընտանիքները եւ հարազատները:

Յուզարկաւորութեան եկեղեցոյ կարգը տեղի պիտի ունենայ Ուրբաթ Յունիս 22, առաւօտեան ժամը 11:00ին, Փաստինայի Հայց. Առաք. Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ մէջ 2215 E. Colorado Blvd. Pasadena CA 91107, իսկ գերեզմանի կարգը Hollywood Hills Forest Lawn գերեզմանատան մէջ: Փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւնները կը խնդրուի կատարել Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ եւ Հաճնոյ Հայրենակցական Միութեան, Հայաստանի «Նոր Հաճըն» ականի մէջ կառուցուած յուշարձան թանգարանի վերանորոգման ծախսերուն համար:

ՅԱՅՏՆԻ ԵՆ «ՈՍԿԵ ԾԻՐԱՆ»-2016-Ի

Շարունակուած էջ 13-էն

ներ Առնօ Խայաջանեանը եւ Իննա Սահակեանը պարգևատրուեցան համապատասխանաբար 7500 եւ 5000 տոլար մրցանակով:

Փակման արարողութեան ժամանակ յայտնի դերասանուհի Ժակլին Բիսեթն արժանացած է «Փարաջանովեան թալեր» յատուկ մրցանակին:

Գլխաւոր մրցանակին՝ «Ոսկէ ծիրան»-ին արժանացած են ռուս ռեժիսոր Եւգենի Գրիգորեւի «Ձախ ափի յանդիման», խոր-

ուաթ ռեժիսոր Բրանկօ Շմիդտի «Բալերի անունները», հայագրի ռեժիսոր Աննա Արեւշատեանի «Բարի լոյս», ֆրանսահայ ռեժիսոր Առնօ Խայաջանեանի՝ Հայոց ցեղասպանութեան թեմայով «Քարքարոտ ճամբաներ», հայագրի ռեժիսոր Վիգէն Արմենեանի «Ընձառիւծի լուսթիւնը» ֆիլմերը:

Այս տարի առաջին անգամ յանձնուեց նաեւ նոր՝ փառատօնի նախագահի մրցանակ, որ ստացաւ Աննա Մելիքեանը իր «Սիրո Մասին» (2015) ֆիլմի համար:

ԿԱՊՈՅՏ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐ ԶՐԴԵՅՈՒԱԾ ՄԵԼԳՈՆԵԱՆԵՆ

Շարունակուած էջ 15-էն

Մելգոնեանի գոյգ շէնքերէն գատ, Հաստատութեան տարածքին վրայ կար գլխաւորաբար Բարերարին Վիլլան, որ օրուան Տնօրէնին բնակարանն էր, հիւանդանոցը, խոհանոցը, ուսուցիչներուն շէնքը, սկառտարանը, Լիմասուլի ճամբուն վրայ երկու փոքր տուններ, երրորդ տուն մը (ճերմակեղէնի օրիորդին...), ջրամբարը, արհեստանոցը եւ ... նախկին խոզանոցը:

Պրն. Արամ Սարգիսեանն էր հերթապահը: Վալիզները քննուելէն ետք, ելանք ննջարան: Մահճակալ, անկողին, պահարան կարգադրելէն ետք իջանք ընթրիքի: Միջնայարկի միջանցքին մէջ շարուեցանք: «Փառք Քեզ Տէր Աստուած Մեր»ը աղօթեցին (ես չէի գիտեր տակաւին,) գացինք ճաշարան եւ տեղաւորուեցանք: Նորէն աղօթեցինք, այս անգամ՝ «Ճաշակեսցուք խաղաղութեամբ»ը: Առաջին անգամ ըլլալով Մելգոնեանի

ՀՈԳԵՅԱՆԳԻՍ

ԼՈՒՍԻՆ ՃԷՊԷՃԵԱՆ

Հանգուցեալ ԼՈՒՍԻՆ ՃԷՊԷՃԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի, Կիրակի, Յունիս 31, 2016ին յաւարտ Ս. Պատարագի Ս. Ղեւոնդ Մայր տաճարին մէջ՝ 3325 N. Glenoaks Blvd, Burbank, CA 91504:

Սգակիրներ
Դուստրերը Մատլէն եւ Շաքէ Էքմէքճեան
Թոռնուհին Օր. Սեւան
Եւ համայն հարազատները եւ բարեկամները:
Հոգեհանգստեան պաշտօնէն ետք հոգեսուրճ պիտի մատուցուի հանգուցեալի բնակարանին մէջ՝ 2818 Altura Avenue La Cresenta CA 91214

ՑԱՒԱՑԱԿԱՆ

ԵՂՈՒՄՅԱՆ ԹԱԹՈՒԼԵԱՆի մահուան տխուր առիթով Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան վարչութիւնն ու անդամները իրենց խորագգաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն, մասնաւորաբար իր քրոջ տիկ. Մայտա Մանկրեանին եւ եղբօր Արժ. Տ. Տաթեւ Ա. Քհնյ. եւ երէցկին Արաքսի Թաթուլեանին:

***

ԵՂՈՒՄՅԱՆ ԹԱԹՈՒԼԵԱՆի մահուան տխուր առիթով «Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագրութիւնն ու աշխատակազմը իր վշտակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի գաւազներուն եւ ընտանեկան համայն պարագաներուն, մասնաւորաբար Արժ. Տ. Տաթեւ Ա. Քհնյ. Թաթուլեանին:

նի թէյը, հալլում պանիրը, սալամին եւ քանի մը հատ ալ կանաչ ձիթապտուղը ճաշակեցի: Շատ համով էր մանաւանդ ցորենի հացը եւ թէյը:

Երեկոյեան, ննջարանի անկողիններուն վրայ թէ վարը դասարաններուն մէջ, նախկին Մելգոնեանցիները, հիները, իրենց տաքուկ յուշերը եւ ամրան ընթացքին իրենց «հերոսութիւնները» կը պատմէին իրարու: Նորերս, ապշած, նախանձով կը դիտէինք զիրենք: Ե՞րբ մենք ալ պիտի կարենայինք այս խանդավառութեամբ, այս ջերմութեամբ զրուցել իրարու հետ:

Մանչերու ննջարանը ընդար-

ձակ տեղ մըն էր, ֆութպոլի կէս դաշտի չափ: Անկողինները շարուած էին դասարաններու շարքով: Պատերուն տակ շարուած էին պահարանները: Սկսած էինք վալիզները պարպել, տեղաւորել պահարաններուն մէջ: Աղմուկ, աղաղակ, իրարանցում, խնդուք, վազվզուկ, Աստուած իմ, ինչ «թաշխալաց» է այս: Սակայն այս ընդհանուր իրարանցումին մէջ նշմարեցի որ մեծ տղաքը, հին աշակերտները, կ'օգնէին նորեկներուն:

Ճրագամարէն ետք, փսփսուքները շարունակուեցան տակաւին, բայց շուտով լուսթիւն տիրեց եւ ... «Գիշեր Բարի»:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ
Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA
\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.
\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.
Name: -----
Address: -----
City: ----- State: ----- Zip Code: -----
Country: -----³
Tel: ----- Email: -----

ԱՐԹՈՒՐ ԱՐԱՐԱՍԸ ՆՈԿԱՌՏՈՎ ՅԱՂԹՅ ԿԱՐԻԵՐԱՅԻ 50-ՐԴ ՄԵՆԱՄԱՐՏՈՒՄ

Պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի սուպերմիջին քաշային կարգում աշխարհի նախկին ախոյեան Արթուր Աբրահամը Յուլիսի 16-ին անցկացրեց կարիերայի 50-րդ մենամարտը՝ 30-րդ անգամ յաղթելով նոկաուտով:

Պեւիտում կայացած մենամարտում հայ բռնցքամարտիկի մրցակիցն էր նորվեգացի Թիմ Ռոբին Լիհոլդը, որը պարտուեց 8-րդ ռաունդում:

Առաջին ռաունդում 36-ամեայ Աբրահամն աւելի լաւ տեսք ունէր, իսկ երկրորդում աւելի ակտիւ էր մրցակիցը: Մենամարտի սկզբնամասում 23-ամեայ նորվեգացին աւելի շատ էր հարուածներ կատարում, սակայն դրանք չէին հասնում նպատակին, իսկ Աբրահամն աչքի էր ընկնում վատահաստակութեամբ: Արթուրի առաւելութիւնն ակնյայտ դարձաւ 5-րդ ռաունդում, երբ նրա հարուածների շարքից յետոյ Լիհոլդը դժուարութեամբ մնաց ոտքի վրայ: Յաջորդ 2 ռաունդներում եւս Աբրահամը գերազանցեց մրցակցին եւ միաւորներ վաստակեց: 8-րդ ռաունդում նա նախ նոկաուտի ենթարկեց մրցակցին, որը փորձեց շարունակել մենամարտը, սակայն իսկ քիչ անց մրցավարը ստիպուած էր դադարեցնել այն:

Արթուր Աբրահամը 45-րդ յաղթանակը տարաւ պրոֆեսիոնալ ուինգում, որում կրել է նաեւ 5 պարտութիւն:

Յիշեցնենք, որ հայ բռնցքամարտիկի քաշը 76.2 կգ է, իսկ Թիմ Ռոբին Լիհոլդինը՝ 76.0: Արթուր Աբրահամը նախորդ մենամարտն անցկացրել է այս տարուայ Ապրիլի 10-ին Լաս Վեկասում, որտեղ մրցավարների միաձայն որոշմամբ (108:120, 108:120, 108:120) պարտուել էր մեքսիկացի Ջիլբերտո Ռամիրեսին՝ կորցնելով աշխարհի ախոյեանի տիտղոսը:

ՎԻԿ ԴԱՐՉԻՆԵԱՆԸ ՊԱՐՏՈՒԵԼ Է ՆՈԿԱՌՏՈՎ

Պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի թեթեւագոյն քաշային կարգում աշխարհի նախկին ախոյեան Վիկ Դարչինեանը ԱՄՆ-ի Ալաբամա նահանգի Բիրմինգհեմ քաղաքում վարկանիշային մենամարտ է անցկացրել 25-ամեայ մեքսիկացի Սերխիօ Ֆրիաս Գուտիերեսի հետ:

8 ռաունդից բաղկացած մենամարտում 40-ամեայ Վիկ Դարչինեանը պարտութիւն է կրել արդէն երկրորդ ռաունդում ենթարկուելով նոկաուտի:

Վիկ Դարչինեանը 52-րդ մենամարտն անցկացրեց պրոֆեսիոնալ ուինգում: Նա կրեց 6-րդ պարտութիւնը: Նախորդ երկու մենամարտերում Վիկ Դարչինեանը յաղթանակ էր տարել:

ՖԻՖԱԻ ԱՂԻՍԱԿՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՈՒՋԱԴԻՄԵԼ Է

Ֆուտպոլի Հայաստանի ազգային հաւաքականը ՖիֆԱ-ի դասակարգման աղիւսակում առաջադիմել է 8 աստիճան եւ յայտնուել 102-րդ տեղում: Նախորդ հրապարակումից յետոյ Հայաստանի թիմը հանդիպումներ չի անցկացրել, իսկ մինչեւ այդ ԱՄՆ-ում կայացած ընկերական խաղերում յաղթել էր Գուատեմալային (7:1) եւ էլ Սալվադորին (4:0):

Դասակարգման աղիւսակի լաւագոյն հնգեակում փոփոխութիւն չկայ: Առաջատարն աշխարհի փոխախոյեան Արժենտինան է, որին յաջորդում է Պելզիան: Կոլումբիան երրորդն է, աշխարհի ախոյեան Գերմանիան՝ չորրորդը, իսկ Ամերիկայի գաւաթակիր Չիլին՝ 5-րդը:

ԵՐՈՊԱՅԻ ԼԱԻԱԳՈՅՆ ՖՈՒՏՊՈՒՍԻ ԿՈՉՄԱՆ ՅԱԻԱԿՆՈՐԴՆԵՐԸ

ՈւեթԱ-ն հրապարակել է 2015-2016 թուականների եւրոպական մրցաշրջանի լաւագոյն ֆուտպոլիստի կոչման յաւակնորդների եզրափակիչ տասնեակը:

Յաղթողը յայտնի կը դառնայ Օգոստոսի 25-ին Մոնաքոյում կայանալիք արարողութեան ժամանակ: Օգոստոսի 5-ին ՈւեթԱ-ն կը հրապարակի եզրափակիչ եռեակը:

- Գարեթ Բեյլ («Ռեալ», Ուեյլ)
- Ջանլուիջի Բուֆոն («Յուււենտուս», Իտալիա)
- Անտուան Գրիգման («Աթլետիկո», Ֆրանսա)
- Տոնի Կրոս («Ռեալ», Գերմանիա)
- Լիոնել Մեսի («Բարսելոնա», Արժենթինա)
- Թոմաս Միլեր («Բաւարիա», Գերմանիա)
- Մանուէլ Նոյեր («Բաւարիա», Գերմանիա)
- Պէյլէ («Ռեալ», Փորտուգալիա)
- Կրիշտիանու Ռոնալտու («Ռեալ», Փորթուգալիա)
- Լուիս Սոււարէս («Բարսելոնա», Ուրուգուայ)

ՉԼԱՏԱՆ ԻՐԱՅԻՄՈՎԻՉ. ԿԼԻՆԵՄ «ՄԱՆՉԵՍԹԵՐԻ ԱՍՏՈՒԱԾԸ»

«Մանչեսթեր Եունայթեդ» շուէտ յարձակուող Ջլաստան Իբրահիմովիչը կատակով յայտարարել է, որ ինքը կը լինի ակումբի ոչ թէ թագաւորը, այլ՝ աստուածը: «Մանչեսթեր Եունայթեդ» նախկին աստղ էրիկ Կանտոնան կատակել էր, թէ «ողջունում է Իբրահիմովիչին «Մանչեսթեր Եունայթեդում», սակայն նա միայն կարող է լինել ակումբի արքայը, քանի որ թագաւորի տիտղոսն իրենն է: Երկրպագուներն են Կանտոնային անուանում «Մանչեսթերի արքայ»:

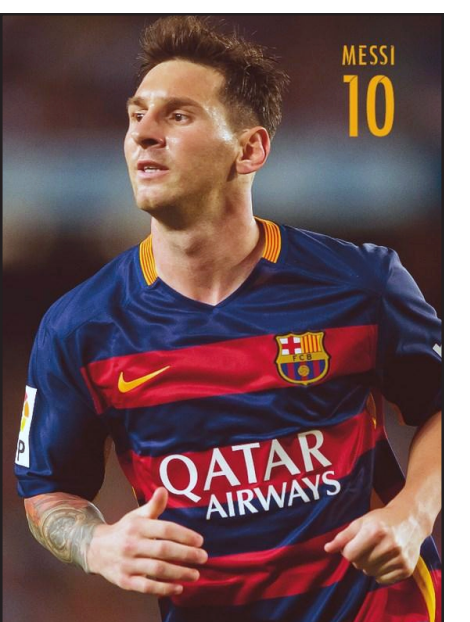
«Ես լսել եմ, թէ ինչ է ասել Կանտոնան: Նա ինձ միշտ հիացրել է: Բայց նա պէտք է իմանայ, որ ես չեմ պատրաստուում լինել Մանչեսթերի արքան: Ես կը լինեմ Մանչեսթերի աստուածը», - Իբրահիմովիչի խօսքը մէջբերում է aftonbladet-ը:

Յիշեցնենք, որ Յուլիսի 1-ից 34-ամեայ Իբրահիմովիչը ազատ գործակալի կարգավիճակում էր եւ մէկ տարուայ պայմանագիր կնքեց «Մանչեսթեր Եունայթեդ» հետ:

Այս շաբաթ նա կը սկսի մարզումները ժողէ Մոուրիսիոյ գլխաւորութեամբ:

ԼԻՈՆԵԼ ՄԵՍԻՆ Կ'ԵՐԿԱՐԱԶԳԻ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐԸ »ԲԱՐՍԵԼՈՆԱՅԻ« ՀԵՏ

Արժենթինացի յարձակուող Լիոնել Մեսին մօտ է «Բարսելոնայի» հետ պայմանագիրը երկարաձգելուն: Պրագիլացի յարձակուող Նեյմարի հետ պայմանագիրը երկարաձգելուց յետոյ կատալոնական ակումբի առանջնահերթային նպատակը Մեսիի հետ համագործակցութեան երկարաձգման ամրագրումն է:

29-ամեայ ֆուտպոլիստի գործող պայմանագիրը նախատեսուած է մինչեւ 2018 թուականը: Կողմերը բանակցել են մինչեւ 2021 թուականը երկարաձգելու մասին: Արձակուողից Մեսիի վերադառնալուց յետոյ կը կնքուի նոր պայմանագիր, հաղորդում է Mundo Deportivo-ն:

Ամերիկայի գաւաթի խաղարկութեան եզրափակիչում Չիլիին պարտուելուց եւ Սպանիայում 4 միլիոն եւրօ հարկ չվճարելու համար 21 ամսուայ պայմանական ազատագրման դատապարտուած Մեսին ընտանիքի հետ հանգստանում է Իբիցայում:

Եւրոպայի նորընծայ ախոյեան Պորտուգալիայի հաւաքականը առաջադիմել է 2 տեղով եւ 6-րդն է: Լաւագոյն տասնեակում են նաեւ՝ Ֆրանսան, Սպանիան, Պրագիլիան ու Իտալիան:

Աշխարհի 2018թ. առաջնութեան ընտրական փուլում Հայաստանի հաւաքականի մրցակիցները Լեհաստանը 16-րդն է, Ռումինիան՝ 24-րդը, Դանիան՝ 44-րդը, Չեռնոգորիան՝ 95-րդը, իսկ Ղազախստանը՝ 97-րդը:

Յիշեցնենք, որ ԱԱ-2018-ի ընտրական փուլից առաջ Հայաստանի հաւաքականն Օգոստոսի 31-ին Պղզենում ընկերական խաղ է անցկացնելու Չեխիայի հետ, որը 33-րդ տեղում է: